Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...нэй 1921 оной ...рин 21-һээ гараһан | № 101 (13590) | 1974 оной апрелиин 30, вторник | Сэн 2 мүнгэн

А. А. ГРОМЫКО ЖЕНЕВЭ ОШОО

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко США-гай гүрэнэй секретарь, национальна аюулгүйн асуудалнуудаар президентын туһалагша Г. Киссинджертэй уулзахын тула апрелиин 28-да Женевэ ошохоёо мордоһон байна.

А. А. Громыко тэрэл үдэртөө Женевэ ерээ.

(ТАСС).

А. А. Громыко Г. Киссинджертэй хөөрэлдэбэ

ЖЕНЕВЭ. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкын, США-гай гүрэнэй секретарь, национальна аюулгүйн асуудалнуудаар президентын туһалагша Г. Киссинджертэй түрүүшын хөөрэлдөөн ООН-ой Европодохи отделениин дэргэдэ сагүргэлжэ байдаг СССР-эй түлөөлэлгэтэ эмхидэ апрелиин 28-най үдэшэ болобо. Эдэнэр США-гай президент Р. Никсонэй албанай хэрэгээр Советскэ Союзда ерэхэеэ байһантай холбоотой асуудалнуудаар һанал бодолнуудаа зүбшэлжэ үргэлжэлхын тула эндэ уулзаа.

Бүтэмжэтэй тааруу оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөндэ: совет талаһаа — СССР-һээ США-да байдаг элшэн сайд А. Ф. Добрынин, СССР-эй МИД-эй коллегиин гэшүүн Г. М. Корниенко, американ талаһаа — США-гай гүрэнэй департаментын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд Х. Сонненфельдт, А. Хартман, У. Хайлэнд гэгшэд хабаадаба.

Хөөрэлдөөн апрелиин 29-дэ үргэлжэлүүлэгдэхэ.

„МОЛНИ-2“ НИИДХҮҮЛЭГДЭЭ

ТАСС-ай МЭДЭЭСЭЛ

Дэлхэйе тойрон ниидэдэг хэмэл ододые хэрэглэн, хэлхеэ холбооной түхеэрэлгэнүүдые саашадань улам һайжаруулха программатай зохилдуулан, «Молни-2» гэжэ хэлхеэ холбооной хэмэл одон холо дээгүүр ниидэхэ һөөлжүү замда 1974 оной апрелиин 26-да Советскэ Союзһаа дэгдээгдээ.

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедтэ

...рэр, Залуушуулай Бүхэсоюзна ...э Коммунис Союзай XVII съез...легадууд, ороной эдир үетэндэ ... анхарал оролдолготойгоор ...айнь түлөө КПСС-эй Цент... Комитедтэ хүбүүн ёһоной инаг ... халуун баяр баясхалангай ...айгээр комсомолшуудай, бүхы ...залуушуулай үмэнэһөө хандана-

...КСМ-эй XVII съездэ КПСС-эй ... эльгээһэн амаршалга дотор, ... Леонид Ильич Брежневэй хэлэ...дэ хурса, гүн удхатай үгэ соо ...эн, партиин сэсэн мэргэн, эн... үгөөр, Ленинскэ комсомолой ...ябуулгые сэгнэһэн үндэр сэгнэл...оригжоһон комсомолшууд, бүхы ... болон басагад түрэл партиингаа ... зорилгонуудые шэнэ эршэ зо...гоор дүүргэхэ.

...лиин эдэ үдэрнүүдтэ өөһэдынгөө ... болон хүсэл бодолнуудые Ле...захяа заабаринуудай үндэһөөр ...дахин шалгажа байнабди. Марк...ленинизмын һургаал, Ленинэй хэрэг ... Энэ һургаал, энэ хэрэг Ком...партиин, совет арадай түүхэтэ ...ажалтанууд дотор оршон ман... ...лан дэлгэржэ байна.

...унис партиин дотоодын ба га... политикые, партиин XXIV ... түүхэтэ шиидхэбэринүүдые, ... байдалай программа бэелүүл...а КПСС-эй Центральна Комите...нэй Политбюрогой, КПСС-эй ... Генеральна секретарь нүхэр ... Ильич Брежневэй эсэшэ суса...ээр эрхилдэг ажал ябуулгые ... комсомол, совет залуушуул ...алтайгаар һайшаана, бүрин дэм-

...иин хүтэлбэриин, тэрэнэй асари ...эшэгүй үнэтэй дүй дүршэлэй ...Ленинскэ комсомол хүсэтэй бай...ПСС-эй ЦК-гай үдэр бүриин ан... оролдолгын ашаар, шэнэ об...зохёон байгуулха, ургажа ябаа ...тэнние коммунис ёһоор хүмүү... хэрэгтэнь партиин дайшалхы ...найдамтай туһалагша болоһон ...-эй үүргэ ба харюусалга улам ...нэ.

...сомол табин жэлэй урда тээ, Рос... Залуушуулай Коммунис Союзай ... дээрэ Ленинэй нэрые абаха... ...Ленинэй захяа заабаринуудые хэ...рэгтэ, бүхы хэрэгтээ сэхэ шууд ... болгохо гэһэн нангин танга... бэлэй. Бүхы үенүүдэй ком...уд энэ хүндэтэ тангаригта үнэн ... дайшалхы ба ажалайнгаа хэ...р элирхэйлэн харуулаа.

...ушын коммунис субботнигуудай ... абаһан габшагайшалгын эста... Магниткаар, Турксиваар дамжан ... газар элдүүрилэн ашаглал... табигшадаар, Ангарые эрхэ мэ... оруулагшадаар, Тюмениин нефть... КАМазай барилгашадаар—ком...удай габшагай бүхы барилга... халан абтанхай. Байгал-Ама... барилсахаяа, Россиин Федера... хүрьһэгүй бүхы нютагуудай ...хы дайдада ажаллахаяа һайн дураараа ошоһон олон мянган комсомолшууд энэ эстафетые мүнөө халан абаад байна.

70-аад онуудай комсомолшууд — залуу хүдэлмэришэд болон колхознигууд, мэргэжэлтэд ба эрдэмтэд, студентнүүд болон һурагшад, Совет Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой сэрэгшэд — оролдосотой ажал ба һуралсалаараа Ленинэй нэрые нэрлүүлжэ ябаха хүндэтэ, харюусалгатай эрхэеэ лаблан батална.

ВЛКСМ-эй бүхы ажал ябуулгань коммунис байгуулалтын асари ехэ түсэбүүдые дүүргэхын түлөө арад бүгэдын тэмсэлтэй нягта холбоотой юм. Түсэбтэ табан жэлэй дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлые ажалай шэнэ амжалтануудаар угтаха уряатайгаар партида, совет арадта хандаһан КПСС-эй Центральна Комитедэй уряада шэн зоригто, үнэхөөр габшагай ажалаараа олон миллион хүбүүд, басагад харюусажа байна. Мүнөөдэр, үглөөдэр, үсэгэлдэрэйхиһөө үлүү һайнаар ажаллаха гэһэн түсэбтэ табан жэлэй уряа Ленинскэ комсомолой дайшалхы зорилго болоно.

Хүдэлмэриин эрхим шанарай түлөө, шадабари мэргэжэлэй түлөө, заводой нэрэ хүндын түлөө олониитын хүдэлөөндэ дайшалхы ёһоор хабаадаха гэһэн имагта шухала зорилго комсомолой урда Коммунис партяар табигданхай.

Комсомолшууд, эдир хүбүүд болон басагад зохёон байгуулхы үүсхэл, зоримгой эдэбхи хэшээл бүри ехээр гаргаха, шадабари мэргэжэлээ улам нарижуулан һайжаруулха, ажалайнгаа бүтээсэ дээшэлүүлхэ, бүри ехэ, эрхим шанартай, гаргашаар бага продукци үйлэдбэрилхэ, алмаха, арьбалха хараа бодол сэхэ шууд баримталан бэелүүлхэ. Ажалдаа коммунис ёһоор хандаха гэһэн халуун хүсэл эрмэлзэл залуушуулда хүмүүжүүлхэ гээшэ бидэнэй арюун уялга болоно.

Ленинскэ комсомол залуушуулда техническэ мэргэжэл олгохо һуралсалые бүри һайнаар харгалзаха, хүдэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай залуу халаан бэлдэдэг һургуули бүхэнние саг үргэлжын анхарал, оролдолгоор хүрээлхэ.

Комсомолшууд, эдир хүбүүд болон басагад марксизм-ленинизмын теориие, мүнөө сагай эгээн түрүү революционно энэ һургаалые бүри гүнзэгыгөөр шудалха. СССР-эй арадуудай эбдэршэгүй бата хани барисаае саг үргэлжэ бэхижүүлхэ, совет патриотизм, социалис интернационализм, партиин ба арадай революционно, дайшалхы ба ажалай гурим заншалнуудта үнэн байлга, буржуазна үзэл сурталда эбсэшэгүйгөөр хандадаг ябадал залуушуулда нэбтэрүүлэн хүмүүжүүлхэ гээшэ манай арюун уялга мүн. Гурим заншалай эрхим шанар, һайн һайханда дурлалга, арюун суртал бодол, сэбэр, шамбай бэетэй байлга, эрэлхэг зоригтой, Октябриин хубисхалай агууехэ туйлалтануудые хамгаалхаар бэлэн байлга залуу хүн бүхэндэ бүри оролдосотойгоор нэбтэрүүлэн хүмүүжүүлхэ гээшэ бидэнэй бэелүүлхэ зорилго болоно гэжэ тоолонобди.

Ленинскэ комсомол залуушуулые саг үргэлжэ, оролдосотой нэтэрүүгээр, шадамар бэрхээр һурахаар, эрдэм болбосоролоо ходо һэльбэдэг, гүнзэгырүүлдэг байхаар, эрдэм ба техникын хүгжэлтые түргэдхэхэ хэрэгтэ хубитаяа ехээр оруулдаг байхаар хүдэлмэреэ эмхидхэхэ ёһотой болоно.

Ленинскэ комсомол хадаа пионернүүдэй эмхиие хүтэлбэрилгын хэрэг саг үргэлжэ нарижуулан һайжаруулха. Эхэ орондоо хизааргүй ехээр дурлалга, эрхимээр һураха, шадамар бэрхээр хүдэлмэрилхэ, ажал хүндэлхэ эрмэлзэл пионернүүдтэ, комсомолшууд-һургуулиинхидта һургуулитайнь, гэр бүлынхидтэйнь, олониитэтэй нягта холбоо барисаатайгаар нэбтэрүүлэн хүмүүжүүлхэ.

Пролетарска интернационализмда үнэн байдаг комсомол социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай залуушуултай аха дүү ёһоной хани барисаагаа саг үргэлжэ бэхижүүлнэ.

Уласхоорондын залуушуулай коммунис ба демократическа хүдэлөөнэй бата эмхидэлтэй байхын түлөө тэмсэлдэ зорюулдаг оролдолго хүсэлгэеэ улам арьбадхахабди. Сүлөөтэ байдалаа хамгаалан тэмсэжэ байгаа Вьетнамай баатар габьяата арадтай, фашис мүрдэлгэ хюдалгада эсэргүүсэн, эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэжэ байгша Чилиин патриодууд болон демокрадуудтай, Дүтын Зүүн зүгтэ таарамжатай, бата бэхи эб найрамдал хангахын түлөө тэмсэгшэ араб оронуудай залуушуултай зүрхэ сэдьхэлээрээ холбоотой байнабди. Совет ороной комсомол империализмда эсэргүүсэн, национальна талаараа бэеэ даадаг байхын, социальна дэбжэлтын түлөө, амгалан байдалай түлөө, залуушуулай эгээн һайн ерээдүйн түлөө тэмсэгшэд бүгэдэнтэй хододоо һанал нэгэтэй байха.

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзые саашадаа улам бэхижүүлхэ, комсомолой эмхинүүдэй ажал ябуулгые бүри һайжаруулха, манай гэшүүдэй журам болон эмхидэл бэхижүүлхэ, совет залуушуулай түрүү отрядта хамаатай байһанай түлөө харюусалгын үндэр мэдэрэлтэйгээр комсомолец бүхэнние хүмүүжүүлхэбди. Комсомолой комитет бүхэнние ажалай, һуралсалай ба амаралтын талаар залуушуулай бодото эмхидхэлшэнь болгохобди.

Ленинскэ комсомол түрэл партияа тойруулан өөрынгөө зэргые бүри нягтаар эмхидхэн жагсааха, тэрэнэй сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро Ленинэй нэрые үндэр дээрэ, омогорхолтойгоор абажа ябаха, Ленинэй зааһан ёһоор, коммунизмын аша туһада һураха, ажаллаха, тэмсэхэ байха гэжэ Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедые ВЛКСМ-эй XVII съезд хүндэтэйгөөр найдуулна.

Советскэ Союзай агууехэ Коммунис карти, тэрэнэй Ленинскэ Центральна Комитет мандаха болтогой!

Манай инаг Эхэ орон — Совет Социалис Республиканууудай Союз мандаха болтогой!

Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой комбайнер Николай Жигжитович Саргаев нютаг нугадаа эрхим ажалаараа суурхана. Тэрэ үнгэрэгшэ жэлдэ 4985 центнер ороохо сохижо, колхоз дотороо түрүү һуури эзэлһэн юм. Юһэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлдэ үшөө ехэ социалис уялга абаа. Николай Жигжитович 6 мянган центнер ороохо сохихоб гэжэ үгэеэ үгэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эрхим механизатор Н. Ж. Саргаев.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ЗОРИЛГОЁО БЭЕЛҮҮЛХЭЭР...

Сэлэнгын суута луговод Василий Александрович Герасимов өөрынгөө оролдосотой ажалаар дүшэ гаран оной үеэр республика соогоо нилээд суурхаһан алдартай. Энэ нүхэр даажа байһан Манжын сабшалангай гектар бүриһөө 40—50 центнер үбһэ хуряажа абадаг байһан.

Аймагай луговодууд хоёр жэлэй саана болоһон суглаан дээрэ нүхэр Герасимовай жэшээгээр ажаллажа, олошоржо байгаа ниитынгээ адууһа малые үбһэ тэжээлээр гүйсэд хангаха тухай хэлсэһэн, тодорхой хэмжээнүүдые баталан абаһан юм. Үбһэ ногооной үндэр ургаса хуряажа абаһан луговодто Герасимовай нэрэмжэтэ шан олгогдохо болоһон юм.

Сабшалангай ногооной ургаса дээшэлүүлхэ талаар энэ хугасаада аймагай олохон ажахынуудта горитойхон хүдэлмэри хэгдээ. 1972 ондо ажахынуудта 1490 гектар герасимовска участогууд бии болгогдожо, тэрээн дээрэ 30 мянган тонно шэбхэ, 314 тонно минеральна үтэгжүүлгэ гаргагдаһан юм.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бэрхэ луговодууд Б. Ж. Дансорунов, Д. Ж. Жапов, Ноёхонһоо — Д. С. Цоктоев, Б. Б. Цыбиков гэгшэд тэрэ жэл даажа абаһан сабшалангай гектар бүриһөө 25—30 центнер үбһэ хуряажа, социалис мүрысөөндэ илажа гараһан юм.

Нёдондо колхоз, совхозуудта 1446 гектарта герасимовска участогууд байгуулагдаа. Бии байһан участогууд дээрэ 47 мянган тонно наг шэбхэ, 590 тонно азотно үтэгжүүлгэ гаргагдаа. Энэ шухала хэрэгтэ Сэлэн-Дүүмын РМЗ-гэй, Галуута-Нуурай ГРЭС-эй барилгын управлениин болон бусад предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд горитойхон хубитаяа оруулаа.

Түсэбтэ табан жэлэй тодорхойлхы, дүрбэдэхи жэлдэ аймагай ажахынууд 1900 гектарта нимэ участогуудые байгуулхаар хараалханхай. Аймагай луговодууд герасимовска участогуудай гектар бүриһөө 20 центнер үбһэ хуряажа абаха зорилго урдаа табинхай.

Ороохото ургамалнуудай, сабшалангай ногооной ургаса һайжаруулха габшагай хоёр һара соносхогдоһоор һара үлүүтэй болобо.

Эндэ хоёр һарын туршада герасимовска участогуудта 50 мянган тонно шэбхэ гаргагдаха юм. Ажахынуудта 2 субботник эмхидхэгдээ. Субботнигто бүхыдөө 3500 хүн хабаадажа, 60 мянган һургааг, 6 мянган бахаһа бэлдэгдээ.

Сэлэнгын совхоз габшагай хоёр һарада һайн бэлэдхэлтэйгээр орожо, энэ шухала хүдэлмэриеэ түрүүшын үдэрһөө эмхи гуримтайгаар ябуулжа шадаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Эндэхи лугомелиоративна отрядта техника нэмэжэ үгтэнхэй. Наг шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ шэрэхэ хүдэлмэридэ 20 трактор табигданхай. Мүнөө үедэ ажахын тарялан, сабшалан дээрэ хэдэн арба мянган тонно шэбхэ тараагдаба. Аммиачна селитрэ оруулагдана. Минеральна үтэгжүүлгэ шэрэхэ хүдэлмэридэ ажаллажа байһан механизаторнууд Н. Хайрулин, А. Луненко, В. Лозовой, Р. Воробьёв, Ю. Запарин гэгшэд үдэр бүриингөө даабариие холо үлүүлэн дүүргэжэ, хамта хүдэлдэг нүхэд соонһоо онсо шалгарна.

Герасимовска участогуудые хорёолхын тула эндэ 20 мянган һургааг отологдоо. Фермэ шадархи участогуудые хорёолхо хүдэлмэри мүн лэ үргэнөөр ябуулагдана. Ажахын хонишод — зуутан А. М. Акулов, В. Г. Романовагай үбэлжөөндэ имиэ участогууд түхеэрэгдэжэ байнхай.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой лугомелиоративна отряд үнгэрһэн үедэ мүн лэ амжалтатайгаар ажаллажа гараба. Түс отрядые республикын габьяата механизатор Михаил Иванович Ковалевский гэгшэ хүтэлбэрилнэ.

Герасимовай нэрэмжэтэ шангай лауреадууд Б. Ж. Дансорунов, Ш. А. Ахметханов гэгшэд хараалһан ажалайнгаа хахадһаа ехэнхиинь бүтээгээд байна. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бэрхэ луговодууд байгша ондо даажа байһан сабшалангайнгаа гектар бүриһөө 30 центнерһээ бага бэшэ үбһэ хуряажа абаха зорилготой.

Н. НАМСАРАЕВ.

Сэлэнгын аймаг.

ТАЛЫН СУУРЯАН

Энэ хабар дулаан байжа, хээрэ талын саһан хэдэн хоногто түргэн хайлашоо. Үдэ голой эрье зүбшан нэмжыһэн дайда шарлан хабтайна.

Бүхэли үбэлдөө нойрсожо байһан энэ тала хабарай игаабари үдэрнүүдтэ һэргэшоо. Дээдэ-Тайлсын совхозой нэгэдэхи отделениин механизаторнууд, луговодууд даажа абаһан сабшалан, тарялан болон бэлшээриингээ газарай үрэжэлые һайжаруулжа, баян ургаса абахын тула гүүртэ отаранудай дэргэдэ обоологдоһон наг шэбхэ зөөжэ байна.

Сабшалан, тарялан һайжаруулха габшагай хоёр һарын соносхогдохотой хамта совхозой бүхы отделенинүүдтэ лугомелиоративна отрядууд байгуулагдажа, энэ хугасаада хэхэ ажалаа уридшалан тодорхойлһон юм. Тиигэжэ үнгэрһэн 35 үдэрэй туршада һайжаруулагдаһан бэлшээридэ 230 центнер минеральна үтэгжүүлгэ оруулаад, сабшаландаа 1500 гаран тонно наг шэбхэ зөөжэ тараагаа.

Бидэнэй хүрэжэ ерэхэдэ энэ бригадын механизаторнууд Санномыскын гүүртын дэргэдэ обоологдоһон шэбхэ хүсэтэ бульдозероор этэржэ, хүршэнхэй аргал шабааһа «Беларусай» тэргэ соо тээжэ байба. Үнинэй трактористнууд Николай Борисов, Борис Тихонов, Иван Борисов, Александр Борисов гэгшэд тэргэтэй шэбхэеэ тэрэ доронь сабшалан дээрэ адхаһаар гэдэргээ хүрэжэ ерэнэд.

Хүсэд гэдээгүй шэбхыень хойноо балуур шагтагалһан «Беларусь» трактор тэрэ доронь бутарган тараана. Тиигэжэ сабшалан дээрэ гаргагдаһан аргал шабааһаниинь урдынхидаал адли обоолоотой зандаа хэбтүүлэгдэхэеэ болёо.

Бригада шэбхэ зөөжэ эхилһээр һара хахад шахуу болоо. Хэхэ ажалнай нилээд ехэ.

Үдэһөө үнгэржэ байхада гүүртынь дэргэдэ обоологдоһон шэбхэ дуућажа, ойро тойронхинь сэбэрлэгдэхэдэл гэбэ. Бригадын механизаторнууд боошхотой тоһо, түлишэеэ суглуулжа, тракторайнгаа тэргэдэ ашажа, баруулжаа хонидой отара тээшэ һубарин шэглэбэд...

В. ЖИГЖИТОВ.

Хориин аймаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: комсомолдо Ленинэй нэрэ олгоһоор 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан ВЛКСМ-эй XVII съездын баяр ёһололой суглаанай президиумдэ.

Фототелеграфаар абтаһан зураг.

ҮЗЭЛ СУРТАЛШАДАЙ ЗҮБЛӨӨН

КПСС-эй обком үзэл сурталшадай зүблөө үнгэргэбэ. Партиин райкомуудай секретарьнар, аймагуудай газетэнүүдэй редакторнууд, республикын газетэнүүдэй, телевидени болон радио-дамжуулгын комитедэй хүдэлмэрилэгшэд энэ зүблөөндэ хабаадалсаба.

СССР-эй Верховно Соведтэ болохоёо байгаа һунгалтада бэлэдхэлэй, хабарай тарилгын үедэ эмхидхэхэ политическэ хүдэлмэри тухай асуудал зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Партиин обкомой пропаганда, агитациин таһагые даагша **М. М. Гаськов** энэ асуудалаар элидхэл хэһэн байна. Мүн республикын газетэнүүдэй редакторнууд **И. К. Щекотов, Ц. Ц. Цибудеев** үгэ хэлэбэд.

Удаань КПСС-эй Хяагтын райкомой секретарь **П. Я. Белоозёров**, партиин Хориин райкомой секретарь **Д. Д. Дагбаев**, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Ленинский путь» газетын редактор **В. Н. Давыдов**, «Зэдын үнэн» газетын редактор **А. Б. Будажапов**, Яруунын аймагай «Улаан туяа» газетын редактор **Л. П. Борхонов**, партиин Октябрьска райкомой секретарь **В. Н. Башкеев** гэгшэд нютагуудтаа ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулжа байһан тухайдаа хөөрэжэ үгэбэ.

Партиин обкомой секретарь **А. А. Бадиев** дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

Удаань КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **А. У. Модогоев** үзэл сурталшадай үмэнэ дэлгэрэнгы үгэ хэлэһэн байна.

Делегадууд нютагаа бусаба

ВЛКСМ-эй XVII съездын хүдэлмэридэ хабаадалсаһан комсомолой Буряадай организациин түлөөлһэн 19 делегадууд үсэгэлдэр Москваһаа Улаан-Үдэеэ бусажа ерэбэ.

ВЛКСМ-эй обкомой хүдэлмэрилэгшэд, комсомолой эдэбхитэдэй түлөөлэгшэд Эхэ ороной ниислэлһээ бусагшадые Улаан-Үдын аэровокзал дээрэ хүндэтэйгөөр угтаба.

Удаань КПСС-эй обкомой ехэ зал соо ВЛКСМ-эй XVII съездын делегадуудтай уулзалга болоо. Энэ уулзалгада ВЛКСМ-эй обкомой, горкомой ба городской райкомуудай хүдэлмэрилэгшэд хабаадалсаа.

ВЛКСМ-эй XVII съездын хүдэлмэри тухай, съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгын гүн гүнзэгы удха шанар тухай, съездын үедэ Москвада хараһан, ехээр һонирхоһон мартагдашагүй юумэнүүд тухайгаа делегадууд уулзалгын үедэ хөөрэжэ үгөө.

Манай корр.

АГУУЕХЭ ЛЕНИНЭЙ НЭРЫЕ ДЭЭРЭ ҮРГЭЖЭ ЯБАХА

Комсомолдо В. И. Ленинэй нэрэ олгоһоор 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан ВЛКСМ-эй XVII съездын баяр ёһололой суглаан

...СМ-эй XVII съезд дээ... үгэ соогоо нүхэр ...Брежнев комсомолые ... ороной хэтэ мүн... эдир залуугай соло ...шад гээшэ гэжэ ...ын. Мүнөөдэр совет ...социализмын, комму... түлөө тэмсэлэй бүхы ... харуулһан Ок... ороной залуу үеын ...зэргые һанан дүр...шаад онуудай залуу гварди урагшаа дабшалтаяа энээнтэй сасуулан зэргэшүүлнэ.

Комсомолой бүхы үетэнэй тэмсэлэй, илалтануудай тугууд Кремлиин Съезднүүдэй ордон соо омогтойгоор үргэгдэнхэй. Эдэ улаан тугуудай хажууда түүхын хүлгөөтэ жэлнүүдэй геройнуудай түлөөлэгшэнэр, мүн манай үе сагай геройнууд: Үбэлэй ордониие добтологшод, комсомолые байгуулагша эгээн хүндэтэй хүнүүдһээ эхилээд комсомолой эгээн эдир һурагшад — ажалдаа, һуралсалдаа, ажал хэрэгтээ эрхимлэгшэд хүрэтэрөө жагсан байна. Үбгэ эсэгэнэр, эсэгэнэр, ашанар бата жагсаалтай нэгэ бүлэ болон, агууехэ Владимир Ильич Ленинэй нэрын Залуушуулай Коммунис Союзда олгогдоһоор 50 жэлэй гайхамшагта ойе тэмдэглэжэ байна.

Энэ ушар хэрэгтэ ВЛКСМ-эй XVII съездын баяр ёһололой суглаан зорюулагдаа. Энэ суглаан Кремлиин Съезднүүдэй ордон соо апрелиин 27-до болоо.

Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов болон К. Ф. Катушевые делегадууд, айлшад, хүл дээрээ зогсожо, нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

Коммунис партиин, тэрэнэй Центральна Комитедэй, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой нэрэ хүндэдэ, агууехэ совет арадай, Ленинскэ комсомолой нэрэ хүндэдэ амаршалгын үгэнүүд соностоно.

ВЛКСМ-эй XVII съездын делегадуудтай, комсомолой бүхы үетэнэй түлөөлэгшэдтэй суг хамта энэ гайхамшагта ойе хариин айлшад тэмдэглэнэ.

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ХАРЮУСАЛГАТАЙГААР ХАНДАХА

КПСС-эй XXIV съезд хүдөөгэй ажалшадай урда тон ехэ зорилгонуудые табла һэн. Тэрэнэй ёһоор хүдөө ажахын бата бэхи материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулагдаха ёһотой юм. Мүн энээнһээ үндэһэлэн мяха, һү, ноһо бүри ехээр үйлэдбэрилжэ, хүдөөгэй түхэл шарайе үндэһөөрнь хубилгаха гээшэ гол һууринуудай нэгые эзэлнэ.

Хяагтын аймагай «Родина» колхозой ажалшад энэ бүгэдые һайн ойлгоно. Тиимэһээ энэ ажахын коммунистнууд суглаан дээрээ даажа байһан хэрэгтээ хүн бүхэнэй хэр зэргээр хандадаг байһан тушаа хөөрэлдөө.

Хаанашье, ямаршье ажалда хүдэлжэ байһан коммунист бүхэнэй даажа байһан хэрэгтээ ямараар хандадагһаань бригадын, колхозой хүдэлмэри дулдыдана. Тиимэһээ энэ асуудал тон шухала болоно ха юм. Мүн партиин гэшүүн хадаа бусадаа дахуулан, габшагай ажалай үльгэр жэшээ харуулан ябаха ёһотой гээшэ.

Энэ тон шухала асуудалаар колхозой парткомой секретарь И. М. Степанов үгэ хэлэжэ, олон тоото жэшээнүүдые дурдан, коммунистнуудай даажа байһан хэрэгтээ хэр зэргээр хандадаг байһыень харуулжа шадаа.

Жэшээлхэдэ, коммунист С. И. Капустинай даадаг тракторна бригадын коллектив жэлһээ жэлдэ һайн үрэ дүн туйладаг. Энэнь нэн түрүүн ажалай журамай тон һайн байһанһаа дулдыдана. Мүн даажа байһан хэрэгтээ харюусалга ехэтэйгээр хандалгын үльгэр жэшээ ходоодоо харуулжа ябадаг бригадые даагшын үзүүлһэн нүлөө яһала горитой байха.

Хэрбээ ажалдаа тон харюусалгатайгаар хандажа, гүрэн түрын удха шанартай хүдэлмэри хэжэ байнаб гэжэ гүйсэд ойлгожо ажаллаа хадаа, хэзээшье һайн үрэ дүн туйлаха ха юм. Үгы һаа ходоодоо гээгдэлдэ орожо ябахаш.

Коммунист, ахалагша хонишон Л. Бондаревые абаад харая. Энэ нүхэр мүнөө үедэ 100 эхэ хонин бүхэнһөө 101 хурьга абаад, гарзада оруулангүйгөөр тэнжээжэ байна. Харин Д. Москвитин тон адли эрхэ байдалтайгаар ажаллажа байһан аад, 100 эхэ хонин бүхэнһөө оройдоол 76 хурьга абаһан байха юм. Энэмнай даажа байһан хэрэгтээ тад ондоогоор хандалгын жэшээ болоно бэшэ гү?

Энэ колхоз юһэдэхи табан жэлэй нэгэдэхи кварталай һү тушааха түсэб 111 процент дүүргэһэн. Хараха янзада һайн, түсэб ехэхэнээр үлүүлэгдөө. Зүгөөр тушаалгаһан һүнэй шанар тон муу байна.

Жэшээлхэдэ, коммунист В. А. Спиридоновой даажа байһан һү һаалиин хоёрдохи фермын тушааһан бүхы һүнэй 11 процентнь нэгэдэхи классай, 38 процентнь хоёрдохи, 51 процентнь гурбадахи классай гэжэ тоологдоо һэн. Энэ ушарһаа колхоз горитойхон гээлтэдэ ороно. Тиимэһээ эбэртэ бодо малайнгаа ашаг шэмые улам бүри дээшэлүүлхын тулада ехэхэн хэмжээнэй хүдэлмэри ябуулха зорилго тон байса гаран ерэнэ.

Үгэ хэлэһэн коммунистнууд колхозой зоотехнигүүдэй ажалда ушарһан горитой дутуу дундануудые тэмдэглээ. Нүхэр Кривогорницын үүлтэр һайжаруулха ажалай тон муугаар ябуулагдадаг байһые колхозой ахамад зоотехник С. Н. Шешуревто сэхэ заагаа. Мүн малшадай зооветеринарна һуралсалай муу эмхидхэлтэй һэн тула саг соогоо болодоггүй байһые үгэ хэлэгшэд элиршэлбэ.

Суглаан элирһэн дутуу дундануудаа дары усадхаха талаар ябуулагдаха хэмжээ ябуулгануудые хараалаа.

Б. НЕМЧИНОВ,
КПСС-эй райкомой инструктор.

ЭРШЭТЭЙГЭЭР ЭХИЛЭГДЭБЭ

Охин-Булагай совхозой 4-дэхи отделениин Дунда-Харланай һаалиин фермын хүдэлмэрилэгшэд табан жэлэй дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлдэ эршэтэйгээр хүдэлхэ гэжэ шиидэбэ. Тэдэнэр байгша оной 1-дэхи кварталда 821 центнер һү һааха түсэбтэй байһан аад, 995 центнер һааһан байна. Тиигэжэ гүрэндэ һү худалдаха 1-дэхи кварталайнгаа түсэб үлүүлэн дүүргээ.

Эндэхи фермын ахалагша һаалишан Зыгба Батоцыреновна Дашеева жэлэй эхинһээ һаамаа ехэдхэжэ, 70 центнер һү һааха түсэбтэй байһан аад, 105 центнерые һаагаа. Тэрэ 25 гаран жэлдэ һаалишанаар хүдэлнэ. КПСС-эй гэшүүндэ кандидат, залуу һаалишан Жигмытцу Жигмытцыренова дажа абаһан үнеэдһээ 1-дэхи кварталда 124 центнер һү һаагаа (түсэбынь 101 центнер байгаа). Мүн бэшэшье һаалишад һү ехээр һаагаа.

Харланай фермын хүдэлмэрилэгшэд һү ехээр һаахын түлөө тэмсэхэһээ гадна түлнүүдээ бүрин бүтэнөөр түлжүүлхын түлөө ехэ оролдолго гаргана. Энэ жэлэй үнгэрһэн гурба һарын туршада тус фермэдэ 81 тугал абтанхай, түлжүүлэгдэжэ байна. Энэнь бэрхэ тугалшадай оролдосотой ажалай аша үрэ лаб даа. Тугалшан Дулмажап Дугаржапова Тимур хүбүүнтэеэ 45 тугал һайнаар хаража байна. Сүүдхэ бүридөө тугал бүхэниинь 650 — 700 граммаар нэмэнэ. Нарай тугалнууд элдэб үбшэндэ дайрагдахаяа һанадаг лаб даа. Тиигээшье һаань, бэрхэ малшад Д-Ж. Дугаржапова, Б. Ж. Чагдурова гэгшэд тугалнуудаа бүрин бүтэнөөр хаража байнад. Бидэнэр, ветеринарна мэргэжэлтэд, мүн лэ оролдолсоно гээшэбди.

Манай Харланай фермэ малай байраар тиимэ һайн бэшэ юм. Һаалишад, тугалшад, үхэршэд мүнөө дээрээ бүхы ажалаа гараар хэдэг зандаа. Тиигээшье хадаа эдэнэр партида, совет арадта КПСС-эй ЦК-гай хандаһан Хандалгада харюу болгон, ажалайнгаа эршэ улам шангадхан хүдэлхөөр зоригжонхой.

Байгша оной эхинһээ хойшо манай фермэ совхоз соогоо ходо түрүү зэргэдэ ябана. Совхозойнгоо дирекциин, партийна комитедэй, профсоюзай комитедэй, Дамжуулгын улаан туг бүхөөр барижа ябанабди. Социалис мүрысөөндэ саашадаашье түрүү һуурияа алдахагүйн түлөө тэмсэхэбди.

Г. БУДАЕВ.
Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхозой 4-дэхи отделениин ветеринарна ветфельдшер.

ХАЛУУН ХАҺА

Тариалан, сабшалангаа зүбөөр хубаарилжа, гектар бүриһөө баян ургаса абаха мүрысөөн Ивалгын ОПХ-гай бүхы бригадануудай, звенонуудай дунда дэлгэрэнхэй. Эдэнэр нэн түрүүн газараа саг сооНь һайнаар уһалхаяа оролдоно. Юуб гэхэдэ, энэ ажахыда уһалагдадаг аяар 1615 га тариалан, 3338 гектар сабшалан, 1557 гектар бэлшээри бии юм. Мүнөө газар уһалха хүдэлмэридэ 2—3 хүнһөө бүридэһэн 29 звено ажаллажа захалаа. Апрелиин 18-най байдалаар эндэ 1000 гаран гектар сабшалан, 80 гектар һайжаруулагдамал бэлшээри уһалуулагдаад байнхай. Эдэ үдэрнүүдтэ газар уһалха хүдэлмэридэ үшөө 2 звено гараха.

Сабшалан уһалха хүдэлмэридэ 2-дохи отделениин луговодууд К. Н. Каленов, Н. Т. Шелкунов, В. Г. Макаров, 1-дэхи отделениин — С. М. Пешняев, В. К. Овчинников, 3-дахи отделениин — Б. Д. Намзалов болон бусад габшагай бэрхээр ажаллана.

Газар үтэгжүүлхэ хүдэлмэридэ хоёр звено боложо хубаарилагдаһан лугомелиоративна отряд, ехэ юумэ хэжэ байнхай. Энэ отрядые ахамад инженер-мелиоратор Н. Г. Богданов хүтэлбэрилнэ. Тус отрядай 1-дэхи звенодо «МТЗ» түхэлэй 11 трактор, элдэб машинанууд даалгагданхай. Залуу агроном И. А. Гантимуровай ударидалга доро ажаллажа, эдэнэр минеральна үтэгжүүлгэнүүдые сабшалан, тариаланда оруулха үялгатай. 2-дохи звеноень шадабаритай эмхидхэгшэ Е. Н. Холбоев хүтэлбэрилнэ. Тэдэндэ «К-700» түхэлэй 4 трактор, «2-100» түхэлэй 3 трактор даалгагданхай. Эдэнэр сабшалан, тариалан дээрэ наг шэбхэ гаргажа тарааха, намагһаа хатаагдаһан газарые үндэһөөрнь һайжаруулха болон бусад хүндэ хүдэлмэри хэхэ даабаритай.

Оньһожоруулагдамал эдэ звенонуудай хүсөөр үсөөхэн үдэртэ 100 гектар сабшалан, 350 гектар һайжаруулагдамал бэлшээри минеральна үтэгжүүлгэнүүдээр шанаржуулагдаад байна. Мүн энэ жэлэй ургасада хэрэглэгдэхээр 24 мянган тонно наг шэбхэ, тэрэ тоодо габшагай хоёр һарын эхилһэнһээ хойшо 6 мянган тонно наг шэбхэ хээрэ гаргагдаад байна. Хоёр һарын дүүрэтэр үшөө 7 мянган тонно шэбхэ зөөгдэхэ юм.

Наг шэбхэ зөөхэ хүдэлмэридэ «К-700» тракторто ажаллагша механизаторнууд П. Мясников, Е. Лаптев, В. Калашников, М. Тугутов гэгшэд бүгэдэндэ жэшээ харуулна.

Апрелиин 20-ной үдэр эндэхи ажалшад коммунис субботнигто хабаадажа, 300 тонно шэбхэ зөөһэн, 258 гектар сабшалан шулуу шохойһоо сэбэрлэһэн, 6000 метр уһалууриин ханааб сэбэрлэһэн, 300 гектар дээрэ үлэһэн һолоомо суглуулһан байна. Тиигэжэ энэ үдэр 1500 түхэригэй хүдэлмэри хэжэ, табан жэлэй жасада оруулаа.

Ажахын 3-дахи отделениин механизаторнууд газараа хахалжа захалаа. Поточно конвейертэ тарилга хэхэ газар эндэ хахалагдаад, апрелиин 20-һоо тарижа оробо. Мүн 4-дэхи отделениин механизаторнууд хара тария тарижа эхилээ.

Иигэжэ Ивалгын механизаторнууд баян ургасын түлөө бага тэмсэжэ байна.

Б. ГОМБОЕВ,
манай штатнабэшэ корр.

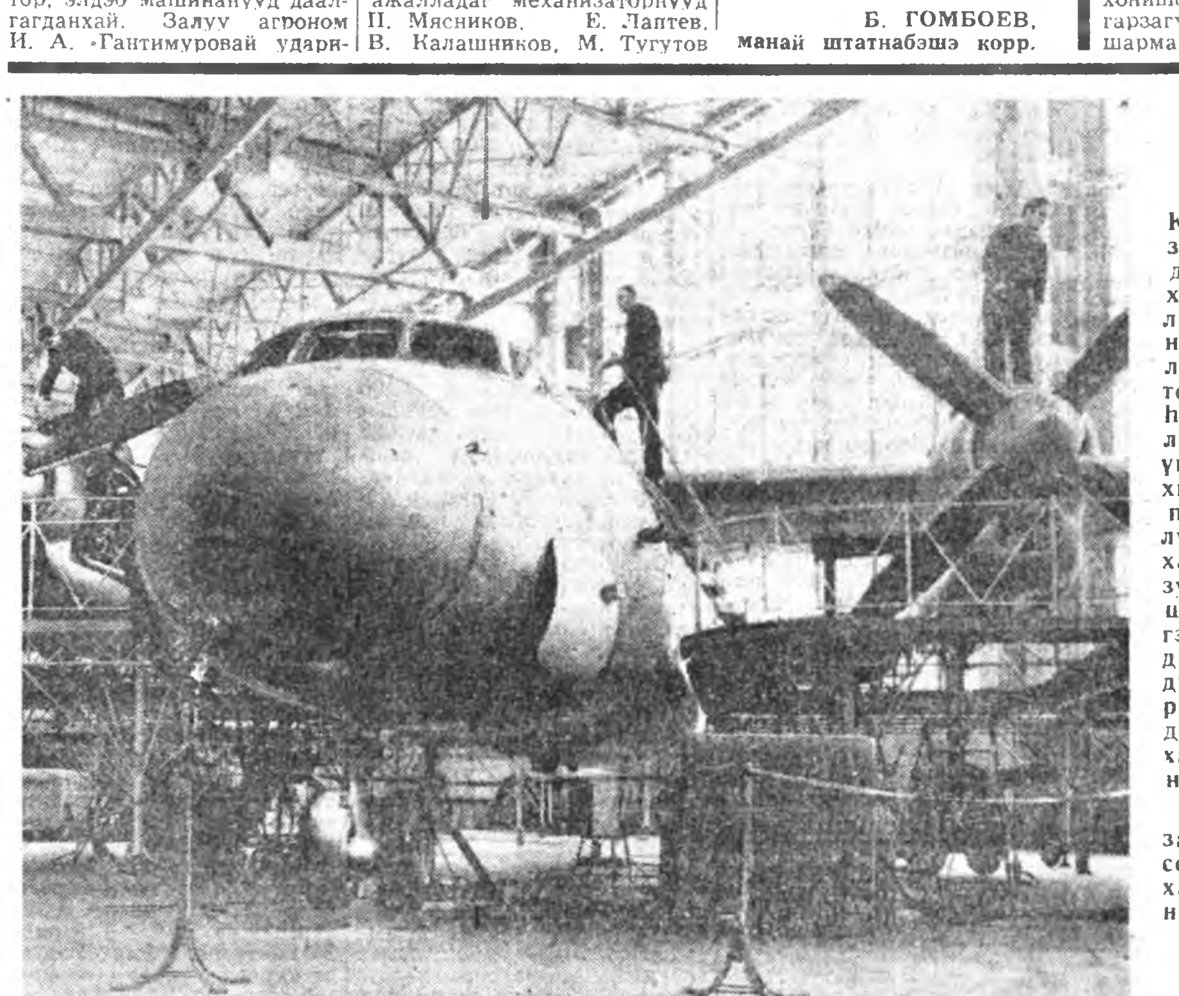
ГЕКТАР БҮРИҺӨӨ — БАЯН УРГАСА

СОВХОЗООРОО ЗУУНҺАА— ЗУУН ХУРЬГА

ХУРАМХААН. **Аймагай газетын корреспондент Г. Бадмаев иигэжэ дамжуулна:**

Түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлдэ эхэ хонин бүриһөө хурьга түлжүүлжэ, аймаг доторoo эрхимлэһэн Гааргын совхозой хонишод энэ жэлдэ нёдондонойнгоо илалта дабтаба. Тиигэжэ ажахын хонишод байгша ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга тэнжээхээр хараалһан зорилгодоо хүрэжэ, бүхыдөө 7225 хурьга томо болгожо байна.

Совхозой суута хонишод СССР-эй Верховно Соведэй депутат Ц. А. Бадмаева, Октябриин Революциин ордено С. Э. Тыхеева гэгшэд 100 эхэ хонин бүриһөө 132 —106 хурьга түлжүүлээ. Тиихэдэ Петр Буянтуев, Мигмар Билдушкин болон бусад ахалагша хонишодой отарануудта эхэ хонин бүриһөө хурьган абтаһан байна. Богонёор хэлэхэдэ, тус ажахын эхэ хонидые харууһалдаг 12 бригадын 7-ниинь 100 эхэ хонин бүриһөө 100, 100-һаа дээшэ хурьга абажа, бүхы совхозоо түрүү зэргэдэ гаргаа. Мүнөө совхозой хонишод абтаһан хурьгадаа гарзагүй тэнжээхын түлөө шармайн ажаллана.

УКРАИНЫН ССР. Киевэй авиационно заводой коллектив дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлдэ үйлэдбэриингөө нөөсэнүүдые гүйсэд хэрэглэһэнэй ба түрүү технологи хэрэглэһэнэй ашаар ажалайнгаа бүтээсые үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 8,5 процентээр дээшэлүүлхээр харааланхай. Эндэхи хоёр зуугаад хүдэлмэришэд табан жэлэйнгээ даабаринуудые дүүргэнхэй. Түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ талаар тодорхой хэмжээнүүд хараалагдаад байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводой нэгэ цех соо АН-24 самолет хабсаргагдажа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

ТОБ ГЭМЭ ТОДООР ХАРУУЛХА

Партийно-политическэ мэдээсэл газетэнүүдэй хуудаһануудта ехэ һуури эзэлхэ ёһоороо эзэлдэг байна. Колхоз, совхозуудай, промышленна предприятинуудай партийна организацинуудай, коммунистнуудай ажал хэрэг, дүрбэдэхи жэлэй түсэб, үялгануудые бэелүүлхын түлөө дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй ябаса тухай газетэнүүд үдэр бүри мэдээсэнэ.

Аймагай газетэнүүд мүрысэдэг ажахынуудай, коллективүүдэй ажалай дүн сасуулан харуулна. Мүрысэгшэдэй бэе бэеэ шалгалсаһан дүн газетэнүүдэй хуудаһануудта гаргагдана. «Ленинское знамя» гэжэ Хяагтын аймагай газетэ хоёр ажахын түлөөлэгшэдтэй уулзажа, бэе бэеынгээ ажал хэрэг харалсаһан тухандаа мэдээсэһэн байна. Мөөрөөшын, Алтайн совхозуудай хонишод байра байдалаа харалсаһан, ажал тухайгаа хөөрэлдэһэн, удаань бригаданууд хоорондынгоо мүрысөөнэй договор баталаа.

«Партийна организацинуудһаа мэдээсэл», «КПСС-эй райкомдо» гэһэн гаршагууд доро тус газетэ богонихон мэдээсэлнүүдые саг үргэлжэ гаргана.

Агитаторнууд болон политинформаторнуудта туһаламжа болгон «Табан жэлэй ажалай эршэ» гэһэн томо гаршагтай хуудаһан байгша оной февралиин 12-то тус газетэ гаргаба. Гаршагаарнь бодобол, ехэ материал байлтай. Теэд, тиимэ бэшэ. Тоб гэмээр бэшэгдэһэн богонихонууд мэдээсэлнүүд, тоонууд — табан жэлэй алхамуудай тодо тоо, баримтанууд эндэ тобойсо харуулагдана. Энэ хуудаһанай оролтонь иимэ:

«Хөөрэлдөө, элидхэлнүүдые хэхэдээ, агитаторнууд, политинформаторнууд нютагайнгаа байдалһаа материалнуудые хэрэглэхэ ушартай болодог. Теэд иимэ тоо, баримтанууд бэлээр олдодоггүй байна. Тиигээдшье иимэ материалнуудые түргэнөөр суглуулхань бэрхэтэй байдаг.

Иимэ тоо, баримтануудые суглуулха хэрэгтэнь туһалха зорилгоор табан жэлэй түрүүшын гурбан жэлдэ, 1973 ондо колхозууд, совхозуудай, зарим коллективүүдэй, хүдөө ажахын түрүүшүүлэй хүдэлмэриин, дүнгүүд тухай материалнуудые энэ хуудаһанда толилхомнай. Табан жэлэй дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлдэ абтаһан үялганууд мүн лэ харуулалсагдаха».

Шадамараар суглуулһан материалнуудые энэ хуудаһанда уншахадаа, гурбан жэлэй туршада аймагай түнлаһан дүнгүүдтэй, колхоз, совхозуудай хүдэлмэриин дүнгүүдтэй танилсахаар байна. Мүн түрүү бригадануудай ажал түхайда хурянгы мэдээсэлнүүдые уншажа болоно. Тарианай, мал ажалһаа абтадаг эдеэ хоолой зүйлнүүдэй ургалта харуулһан тоо, мэдээнүүд колхоз, совхоз бүхэнэй хүдэлмэрие толи мэтээр харуулна. Ажал хүдэлмэриин дүн гаргажа шадамаар согсожо үгэһэн энэ хуудаһан агитаторнуудта, элидхэлшэдтэ туһатай байха.

«Коммунист тухай хөөрөөн» гэһэн гаршаг доро олон материалнууд гараһан байна. Эдээнэйнь заримаиинь коммунистын ажал хэрэг тухайда яһалашье зохидхоноор, уринаар, тоб гэмээр бэшэгдэнхэй. «Дружба» колхозой комбайнер, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадажа, ехээр гэмтэһэншье һаа, ажалайнгаа жолоое шангаар барижа ябаһан коммунист Дашижап Тапхаевич Гумпылов тухай һайн корреспонденци газетэ гаргаһан байна. Үнэхөөрөө һонин хуби заяатай хүн тухайда газетэ уран хурсаар хөөрөө, уншагшадшье һонирхоһон байха. Энэ гаршаг доро үгэһэн бүхы материалнуудынь бултадаа иимэ шанга хүбшэргэтэй гэхын аргагүй. Зариманиинь дээгүүр хальмадаадшье гараһан, гол һудаһаяа барижа шадаашьегүй мэдээсэлнүүд бии.

«Бичурский хлебороб» гэжэ газетэдэ партийно-политическэ мэдээсэлнүүд мүн лэ һуурияа олонхой, саг сагта үгтэжэ байдаг юм. Саг үргэлжэ байдаг ниитэ гаршагуудһаа гадна, «Ажалай алдар солын туг үргэгдэбэ» гэһэн гаршаг энэ газетын нэгэдэхи хуудаһанда хаража болоно. Социалис мүрысөөндэ илажа, аймагай чемпионой нэрэ зэргэдэ (мэргэжэл мэргэжэлээр) хүртэһэн түрүү хүнэй нэрэ обог, ажалайнь дүн тобшоор хэлэгдээд, энэ гаршаг доро барлагдадаг гуримтай.

Дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлэй түсэб дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ ехэ амжалта туйлаһан али нэгэн коллективэй гэшүүдтэ КПСС-эй райком, аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй хандаһан амаршалга-бэшэг томоор барлагдажа, нэгэдэхи хуудаһанда үгтэхэдөө хүнэй анхарал татаха байна.

Үзэл сурталай хүдэлмэри улам шангадхаха тухай Бага-Куналейн интеллигенци нэмэл бэшэгтэйгээр аймагай интеллигенцидэ хандаһан байна. Энэ уусхэлыень һайшаагаад, политическэ хүмүүжүүлгын, соёлой хүдэлмэри һайжаруулха, хүдөө тосхонуудта болбосон түхэлтэй болгохын тулада хэмжээнүүдые абахыень партийна организацинуудые, предприятинууд, эмхи зургаануд болон һургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэдые КПСС-эй райком үялгалһан байгаа. Энэ тон һайшаалтай уусхэл байһаниинь ойлгосотой.

Политическэ мэдээсэл тухай, үзэл сурталай хүдэлмэри эмхидхэдэг, мүрысөө ударидадаг тухайдаа ажахынуудай партийна комитедүүдэй секретарьнар, партийна, соёлой хүдэлмэрилэгшэд, агитаторнууд газетын хуудаһануудта бэшэнэ. СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтын бэлэдхэл, агитпунктнуудай нээгдэжэ, агитаторнуудай участогүүдтаа гаража эхилһэн тухай мэдээсэлнүүдые эдэ газетэнүүдэй хуудаһануудта уншажа болоно. Политическэ ехэ удха шанартай энэ хүдэлмэритэй дашарамдуулан, партийна организацинуудай эрхилжэ байгаа политическэ хүдэлмэрие эдэ газетэнүүд улам үргэнөөр харуулха бэзэ гэжэ найдахаар.

ТҮРҮҮ ДҮЙ ДҮРШЭЛДЭ—ҮРГЭН ХАРГЫ

ХОНИШОН БҮХЭНЭЙ ХАБААДАХА ХЭРЭГ

ГОЛ ТҮЛЭБ хада гүбээ, үргэн тала газартай Худанай-Үртөө,Ород нютагуудай хүн зон хэр угһаа хойшо хонин һүрэг олоор үсхэбэрилдэг байһан гээшэ. Тиимэһээ мүнөө эндэхи «50 лет Октября» совхозой гол һалбаринь хонин ажал болоно. Ажахын отара, бригадануудта мүнөө хамта 25,6 мянган хонид харууһалагдана. Гансахан энэ жэлдэ совхоз 10 мянган хурьга абажа түлжүүлхэ юм.

Һүүлэй жэлнүүдтэ совхозой дирекци, партком, мэргэжэлтэд, бүхы хонишодынь ажахынгаа гол һалбарие түргэнөөр хүгжөөх[…]
мяха, торголиг […]
абаха хэрэгтэ гор[…]
рал хандуулна. […]
лэй дүй дүршэлые […]
нишодойнгоо дун[…]
рүүлхэ, тэдэнэй а[…]
нэ түрүү юумэ […]
тушаа бага бэшэ […]
гаргана.

I. НҮХЭДЭЙ НЮДЭН ХУРСА

Тээсгэн эхэ хонидые харууһалдаг бүхы ахалагша хонишодые суглуулжа, нэгэ үдэрэй семинар үнгэргэбэ. Тэдэнэр автобусто һуугаад, бригада бүхэндэ ябажа, хурьгадай ямараар харууһалагдажа, хэн хонишоной түсэб, үялгаяа хайшан гээд дүүргэжэ байһание хараа, шалгаа.

Семинарта хабаадагшад эгээн түрүүлэн ажахынгаа суута, Ленинэй ордено хонишон Цыпилма Булатовна Цыденовагай отарада хүрэһэн байна. Хони, хурьгадайнь байрын газаа, досоонь сэбэрхэн, үбһэ һолоомонь хуу тармаатай, зохидоор обоолоотой. Ехэ модон хоорбо соо үйрүүлһэн талха тариянай зүйл, ногооной гурил, минеральна тэжээл хадагалаатай байна. Хурьгадай доро дэбдихэ хохир, хюрөөгэй хибэдэһэн ехэ обоолгодонхой харагдана.

Хурьгадынь томо жэжээрээ хэдэн сакман болгогдонхой, ондо ондоо таһалгануудсоо байлгагдана. Эртынь хурьгад бүри томохон түлгэнүүдэй шэнээн болошонхой, хүрьбэдхэ ноһоёо ургашанхай, газаа кормушка сооһоо үбһэ торшогоносо эдинэд. Тэдээн соонь бэеэр жаахан, үлбэр муу нэгэшье хурьган харагданагүй. Хуу аб адлиханууд. Нарихан хобоонууд соо талха тариянай зүйл, ногооной гурил, тэжээлэй брикет, минеральна хоол гэхэ хуу хүдхаад хэгдэнхэй байна.

— Эдэтнай хэзээ гараһан хурьгад гээшэб? Декабриинхи бии бэшэ аабза? — гэжэ хонишодой нэгэн гайхана.

— Үгы даа. Эдээн соотнай шэнэ жэлэй урда гараһан нэгэшье хурьган байхагүй. Харыт даа, түл абалгын дэбтэрыемнай, хониднай гол түлэб январиин эхеэр олооро хурьгалжа захалаа юм, — гэнэ Цыпилма Цыденова.

— Нээрээл томонууд хурьгад байна даа. Эдээндэтнай мүнөө ямаршье үбшэ хабшан, хүйтэн, халуун аюултай бэшэ болоо. Эхэһээ һалгаагдатараа эдэ хурьгад тус бүридөө сохом 26—28 килограмм татахал даа, — гэжэ эндэ ябалсаһан республикын совхозуудай нэгэдэлэй главна ветврач И. П. Акатов хэлэнэ.

— Ямар тэжээл эдюулхэдэтнай хурьгад иимэ томо болоноб? — гээд, хэншьеб асууба.

— Хурьгадай гаран сасуу һүүлыень тайраад, эхынь үүраг садатарнь эдюулнэбди. Мүн балсан мяханайнь сайрадаг үбшэндэ дайрагдахагүйн тула селенэ хэрэглэнэбди. Гэдэһэ дотороо үбдэхэгүйнь тула биомицин шудхадагбди. Багаһаань боро хоол эдюулжэ һургадагбди. Харагты даа, иимэ һү шанажа үгэнэбди, — гээд, Цыпилма Булатовна пеэшэн дээрэ халаагдажа байһан хүнэг соо дээгүүрээ үрмэтэшэнхэй үдхэн, сагаан шара юумэ харуулна. Зариман һонирхожо, шанагаар удхаад, амталаад үзэнэ.

Энэ хэмэл һүн соонь машиндагдаһан һүн, уһан, талха тариянай зүйл, загаһанай тоһон, саахар гэхэ мэтэ ородог. Энээниие багашаг хурьгадта, мүн эхир хурьгадта уулгадаг юм.

Мүнөө нүхэр Цыденовагай даадаг отарада бүхы 498 хонидһоонь 498 хурьгад абтаад, бүрин бүтэн томо болгогдоно. Тэдэнэй 40 гараниинь эхир хурьгад. Иигээд май һара гаратар үшөө гуша-дүшэн хонид хурьгалхаар хүлеэгдэнэ.

Эндэһээ сааша түрүүшынгээ жэлдэ түл абажа байһан Хамид Валеевэй отарада ерээбди. Хуһамаг, хорёо, хашаа сооньшье яһала сэбэр, юумэ бүхэниинь эмхи гуримтай.

— Иимэ игаабари үдэр байрынгаа сонхыень гү, али үүдыень нээжэрхихэеэ янат. Дан халуун байра соо хурьгадташ һайн байхагүй. Халтад гэхэдээ үбдэхэ гү, али бээрэг, хэбэрэг байхал. Бидэ дулаахан үдэрынь хурьгадаа 20—30 минута соо газаа гаргадаг, сэнгүүлдэг болонхойбди. Энэ һайн гэжэ һанагшаб, — гэжэ Цыпилма Цыденова залуу хонишондо ойлгуулна.

Мүн тэрэ үдэр семинарта хабаадагшад ахалагша хонишод Надежда Унтанова, Түдэб Тушинов, Минахан Гарифулин, Рыгзема Эрдынеева, Мани-Дари Мангалаев, Иван Еремеев гэгшэдэй отарануудта хүрэжэ ажалыень хараһан байна. Үбһэ[…]
дуталдажа байһа[…]
байдалаар муу, х[…]
гадайнь гарзал[…]
нэгэшье отара үг[…]
лэб хурьгад һайна[…]
Энэ жэлдэ бүхы […]
раа зуун эхэ хони[…]
90—95-һаа үсөөн б[…]
га түлжүүлхэ арга[…]
гүйсэд бии гэжэ б[…]
дал харуулна.

Ород нютагай нэгэ[…]
ленидэ (эрхилэгш[…]
Ринчиндоржиев, […]
бригадынь бригад[…]
Дамдинов) бүхы[…]
хурьгад абтаа. гэ[…]
зуун эхэ хонин б[…]
гаран хурьган түл[…]
нэ.

Мүн зарим тэды[…]
нуудшье элирүүл[…]
шээнь, хонишод […]
меев, Мани-Дари […]
болон бусад нэгэ […]
дан олон хурьга […]
байба. Тусхайл[…]
Еремеев бүхыдөө […]
хурьгадтай аад, […]
оройдоол 3—4 са[…]
гожо хубаанхай. А[…]
хан хурьгадынь а[…]
гагдаагүй, олон һ[…]
худхараад ябаха ю[…]

— Эдээн соот[…]
олодоггүй хурьгад […]
— гээд, совхозой […]
нишодой нэгэн Гэсэ[…]
деновэй нүхэр Ры[…]
пилова асууба.

— Адаглахадам[…]
хурьгад эхеэ ёһоо[…]
гүй хэбэртэй агша[…]
гээр барижа хүхүү[…]
гэжэ Иван Еремее[…]
сана.

— **Түхэлөө ол[…]**
хан хурьгадые дан […]
тэдүүлжэ нилу[…]
тнай болоно. Энэтн[…]
хонишоной ябада[…]
Эдэ олон хурьгада[…]
тэнь табихадатнай, […]
хүлгөөн болоод лэ[…]
ниинь эхеэ олонгү[…]
үлэнэ. Зарим хүйх[…]
дынь ондоо эхэнү[…]
луулжа хүхэнэ бшу[…]
жэ муу хурьгадтн[…]
удаа хооһоор үл[…]
дэнь муудаха, гар[…]
юм. Мэнэ гэһээр […]
нуудаа үсөөлэгты, […]
совхозой директор, […]
зоотехник Б. П. Се[…]
радхаба.

Тэрэшэлэн зари[…]
нуудта байрань үй[…]
гоо харанхы, сэбэ[…]
орохо ямаршье ве[…]
гүй байна.

II. УРАГШАА ДАБШАХА АРГАТАЙ

БҮХЫ бригада, отарануудта ябажа хараһанай һүүлдэ семинарта хабаадагшад хонидой түл абаха түсэб, үялгаяа хайшан гэжэ дүүргэхэб, саашадаа хонин ажалаа бүри түргэнөөр хүгжөөхын тула ямар юумэ хэзээ һаа таарамжатайб гэжэ хөөрэлдөө.

Совхозой хонишодой энэ зүблөөн-семинарай үедэ ажахын гол һалбари — хонин ажалые саашадань хүгжөөхэ тушаа олон һонирхолтой асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ, дутуу дунда юумэнүүд тухайшье нюур сахилтагүй нүхэдэй ёһоор шанга шүүмжэлэл хэгдээ.

Эндэхи хонишод Цыпилма Цыденова, Гэсэгбал Гынденов, Дондок Дугарцыренов, Вера Жамсуева гэгшэдэй жэлһээ жэлдэ зуун эхэ хонин бүриһөө дунда зэргээр 95—100-һаа үсөөн бэшэ хурьга түлжүүлхэдэнь, харин тэдэнтэй адли эрхэ байдалда байгаад, олонхи хонишодынь яахадаа зуун хониНһоо оройдоол 60—70 хурьга абанаб гэһэн асуудал гарана.

— Нэн түрүүн ажахыдамнай хонидые үсхэбэрилхэ зүб технологиин үшөө гуримшуулагдаагүй, шэнэ, түрүү онол аргын нэбтэрүүлэгдээгүй дээрэһээ иимэ юумэн болоно. Мүнөөдэр өөһэдөө элитээр хараа гүбдез даа. Илангаяа нарай хурьгадые абаха, харууһалха тогтоол, гурим, зүб технологи гэжэ манайда үгы байна. Хүн бүхэнөөр өөрынгөө дураар дайралдахыса соонь лэ хурьгадаа харууһална. Тиимэһээ олонхи хонишод гараһаар долоо—найма, арба—хори хоноһон хурьгадаа хуу хамталжархёод, нэгэ таһалга соо аяар 150—200 гаран жэжэ хурьга обоорүүлжархёод һууна. Энээнһээл боложо, хурьгад өөдэлнэгүй, жэжэ байна ха юм, — гэжэ совхозой директор Б. П. Семёнов хэлэнэ.

Саашань тэрэ хонидые үсхэбэрилхэ шэнэ технологи тухай тогтожо хэлээ. Эхэ хонидые имагтал август—сентябрь соо 25—30 хоногто искусственна аргаар үрэжүүлхэ гэһэн эрилтэ табигдана. Теэд, үнэндөө, совхоздо энэ хүдэлмэри һара хахад, хоёр һара үргэлжэлнэ. Энээнһээ боложо, түл абалга унжагайрна. Эхэһээ һалгаагдахадаа хурьгад шэгнүүр багатай, жэжэ байна. Һүүлдэнь өөдэтэй һайн хонидшье болоногүй. Байгша онһоо эхилжэ, эндэхи хурьгадые эхэһээнь һалгааха, хонидые искусственна аргаар үрэжүүлхэ, хурьгалуулха хүдэлмэрие тон нарин, тогтомол болзор соо, зүб технологиин ёһоор эмхидхэхэ зорилго табигдана. **Тиихын тула нэн түрүүн 2—3 отарын хонидые үрэжүүлхэ типовой пунктнуудые түхеэрхэ, һайн мэргэжэлтэй техник-үрэжүүлэгшэдые бэлдэхэ, пунктнуудта һайн үүлтэрэй хусануудые байлгаад, шэнэ абаһан үрөөр үрэжүүлдэг болохо. Хоёрдохёор, отара бүхэндэ 70—80 соото тариалан даалгаад, тэндэнь хабар эртэ зелёнко таряад, үрэжүүлгэ хэхэ үедөө, хэһэн хойноо эхэ хонидые оруулжа адуулха юм.** Мүн энэ жэлдэ эхэ хонидой хурьгадай 4 типовой шэнэ байра барихаар, хуушануудынь шэнэлэн заһахаар хараална. Тиихэдэ хонидойнгоо үүлтэр һайжаруулхын тула нэгэдэхи, хоёрдохи классһаа доошо бэшэ шанартай ноһотой, бэеэр томо, үдэсэтэй эхэ хонидой түл — эмэ түлгэ, хурьган хусануудые илгажа үсхэбэрилдэг болохо байна. Совхоз нёдондо Алтайн хизаарһаа 420 нарин ноһотой эхэ хонидые асараа һэн. Тэдэниие бэрхэ хонишон Вера Жамсуевада даалганхай. Мүнөө тэдэнэй 205-ниинь хурьгалха. Даб дээрэ 70 хонид түрөөд, хориниинь эхирлээ. Үлэгшэ 200 гаран түлгэнүүдынь ерэхэ жэлдэ зуһагтаа хурьгалха байна. Бэеэр томо, тус бүридөө 6—8 килограмм ноһо үгэдэг эдэ хонид тусгаар һайн харууһанда байлгагдажа, олон болгогдохо юм.

— Зоовет-мэргэжэлтэднай үшөөл муугаар хүдэлнэ. Отара бүхэндэ хара,ерээн, муу ноһотой, элдэб жэжэ хонид хуу худхаршоод ябана. Хэзээ заяанай бонитировко ёһоор хэгдээгүй. Хониднай тиимэ классай болохо гээд лэ таамагаар ноһо хайшалха түсэб табижа үгэнэ, — гэжэ хонишон Н. Унтанова шүүмжэлбэ.

— Отара бүхэндэ дан үсөөн хонид байлгагдана. Тиимэһээ үлүү гаргаша ехэ хэгдэнэ, абтаһан продукци үнэтэй болоно. **Хэрбээ мүнөө тус тустаа 350—430 хонидтой отарануудые хамталаад, бригада бүхэниие адагынь** 600—650 эхэ хони[…]
гоо һаа. алишье […]
таатай. Юуб гэхэд[…]
ритай, шадабаришье[…]
нүүдые ахалагша […]
доор табинабди. […]
дые томодхожо, м[…]
һан эхэ хонидой […]
орондо 13—14 бри[…]
хидхээ һаамнай, э[…]
дүршэл шадабарита[…]
дые ахалагша хо[…]
томилхо аргатай бо[…]
— гэжэ совхозой г[…]
номист Г. Д. Дагб[…]
нэ.

Ажахын түрүү […]
Цыпилма Цыденов[…]
гөө дүй дүршэл тү[…]
холтойгоор хөөрөө.

— **Жэлэй ямар[…]**
хонидто уһан гээш[…]
шухала. Уһаар […]
һаа, хонид түргэ[…]
ноһониинь мууда[…]
хонид зундаа, нам[…]
ран соогоо умдаа […]
уһа элбэгтэй газ[…]
шээгдэнэ. Харин з[…]
дэй хонид уһаар л[…]
жа өөдэлнэгүй, бэш[…]
шье дутанагүй. Хо[…]
лэй ехэнхи сагта а[…]
Мүнөө үбһэ хоол[…]
шье һаа, тэдэнээ б[…]
гаргаһаар үниңэй[…]
апрелиин 15-һаа […]
даа Хабсагай гэ[…]
зөөнэбди. Тиигэд […]
һаа зуһаландаа —[…]
буунабди. Мүн […]
тайбди. Ушарынь […]
дэ, зарим отарану[…]
хозой отделениин т[…]
дээрэ ходо байлгагд[…]
хэдээ бэлшээринь […]
дана, үбһэ тэжээл[…]
рнтэй холо байна. […]
гадаа майн 20-һоо, […]
һалгаагдахые […]
амяарлаад адуулж[…]
бди. Энээнэй […]
хонид эртэ хүшэл[…]
жүүлхэ үедэ тарга[…]
на. Августын 2-һо[…]
түргэн болзорт[…]
ороно. Тэрэнһээ у[…]
хурьгадынь үбэл […]
на, бэеэр томо[…]
бшуу, — гэжэ Цы[…]
латовна хөөрэнэ.

Саашадаа түрү[…]
гээ дүй дүршэлөө[…]
дэлгэрүүлхын тула[…]
бэедээ ябалсажа, […]
али болохоор т[…]
байха гэжэ зүблэө[…]
дагшад нэгэн дуу[…]
сээд тараа.

Ц. ЦЫРЕНДОР[…]
М. НАМ[…]
Хэжэнгын аймаг[…]

АРАД ЗОНОЙ ЭТИГЭЛ НАЙДАБАРИ

Һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөнүүд

Москва шадарай Люберецэ хотын соёлой байшан. СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй һунгалта үнгэргэхэ Люберецкэ һунгуулиин округто ородог предприятинуудай, эмхи зургаануудай, колхоз, совхозуудай түлөөлэгшэдэй һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөн эндэ болобо.

Люберецкэ Ухтомскиин нэрэмжэтэ хүдөө ажахын машинануудые бүтээдэг заводой парткомой секретарь ... Бочков зүблөөн нээбэ. Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые хүгжөөхэ тухай, ... зоной гол жаргал туб, эб найрамдал хангаха тухай ... хэжүүлхэ тухай эсэшэ сулашагүй анхарал оролдолго гаргадаг шаһанайнь түлөө ороной засагай дээдын зургаанда үнгэргэгдэхэ һунгалтын урда тээ совет хүнүүд Коммунис партидаа, КПСС-эй ленинскэ Центральна Комитедтэ, тэрэнэй Политбюродо гүнзэгы сэдьхэлэй халуун баяр баясхаланаа хүргэнэ гэжэ хэлэбэ. ... анхарал оролдолгодонь урмашажа, манай ороной ажалшан арад түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө мүрысөөнэй ажалай шэнэ амжалтануудые туйлана гээд ... мэдүүлээ.

Люберецкэ һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Петр Нилович Демичевые Люберецкэ машина-бүтээгэлгын «Белая дача» гэжэ совхозой хүдэлмэрилэгшэд һунгалтын урда тээхи суглаанууд дээрээ нэгэн һаналтайгаар нэрлэһэн байна.

Московско областиин Люберецкэ һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар **Петр Нилович Демичевые** дэбжүүлхээр окружной зүблөөндэ хабаадагшад һаналтайгаар шиидхэбэ, энэ округһоо һунгагдахаар зүбшөөлөө үгэхыень гуйжа, тэрээндэ хандаба.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй һунгалта үнгэргэхэ Брестскэ һунгуулиин округой ажалшадай түлөөлэгшэдэй һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөн Брест хотодо болоо.

Партиин Брестын горкомой нэгэдэхи секретарь ... Самовичто үгэ үгтэнэ. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, **Белоруссиин КП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Петр Миронович Машеровые** СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхые Брестын промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай ажалшад политическэ ехэ эдэбхиин оршон байдалда үнгэрһэн һунгалтын урда тээхи суглаанууд дээрээ шиидхээ һэн гэжэ тэрэ мэдээсэбэ.

Һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөн **Петр Миронович Машеровэй** кандидатурые нэгэн һаналтайгаар дэмжээд, **Брестскэ** һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта һунгагдахаар зүбшөөлөө үгэхыень тэрэнһээ гуйһан байна.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй һунгалта үнгэргэхэ Калининскэ һунгуулиин округой ажалшадай түлөөлэгшэдэй суглаан болоо.

Калининскэ һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь **Борис Николаевич Пономаревые** дэбжүүлхэ тухай шиидхэбэрие зүблөөндэ хабаадагшад дэмжэн, энэ һунгуулиин округһоо һунгагдахаар зүбшөөлөө үгэхэ гуйлтатайгаар тэрээндэ хандаба.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй һунгалта үнгэргэхэ Ташкентын Ленинскэ һунгуулиин округой ажалшадай коллективүүдэй түлөөлэгшэдэй һунгалтын урда тээхи зүблөөн боложо, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, Узбекистанай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Ш. Р. Рашидовые депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ тухай шиидхэбэрие нэгэн һаналтайгаар һайшааһан байна.

Ташкентын Ленинскэ һунгуулиин округһоо Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар **Шараф Рашидович Рашидовые** дэбжүүлхэ гэһэн тогтоол зүблөөндэ хабаадагшад дэмжэн, энэ округһоо һунгагдахаар зүбшөөлөө үгэхыень гуйжа, тэрэндэ хандаба.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй һунгалта үнгэргэхэ Московско һунгуулиин округой ажалшадай түлөөлэгшэдэй һунгалтын урда тээхи зүблөөн Ленинградта болобо.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, партиин Ленинградска обкомой нэгэдэхи секретарь Григорий Васильевич Романовые депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ тухай дурадхалые ВЛКСМ-эй Московско райкомой секретарь Г. Летков, «Главленинградстройн» 16-дахи барилгын трестын эрхилэгшэ О. К. Зибров болон бусад дэмжэһэн байна.

Ленинград хотын **Московско** һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар **Григорий Васильевич Романовые** дэбжүүлхэ тогтоол зүблөөндэ хабаадагшад дэмжэхэ зуураа, энэ округһоо һунгагдахаар зүбшөөлөө үгэхыень гуйжа хандаба.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй һунгалта үнгэргэхэ Ростовско областиин Шахтинска һунгуулиин округто ородог Шахта хотын ба Октябрьска хүдөөгэй районой ажалшадай түлөөлэгшэдэй һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөн болоо.

Шахтинска һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Михаил Сергеевич Соломенцевые дэбжүүлхэ тухай дурадхалые бүд нэхэгшэ А. Е. Печенкина Шахтинска пумаажан бүдэй коллективэй үмэнэһөө дэмжэһэн байна.

Ростовско областиин **Шахтинска** һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар **Михаил Сергеевич Соломенцевые** дэбжүүлхэ тухай дурадхалые зүблөөндэ хабаадагшад нэгэн һаналтайгаар дэмжэн, энэ округһоо һунгагдахаар зүбшөөлөө үгэхыень гуйжа, тэрээндэ хандаба.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй һунгалта үнгэргэхэ Удмуртиин АССР-эй Ленинскэ һунгуулиин округой ажалшадай түлөөлэгшэдэй һунгалтын урда тээхи зүблөөн Ижевскын машина-бүтээлгын заводой Соёлой ордон соо болобо.

Удмуртиин АССР-эй **Ленинскэ** һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь **Дмитрий Федорович Устиновые** дэбжүүлхэ гэһэн дурадхалые зүблөөндэ хабаадагшад нэгэн һаналтайгаар дэмжээд, энэ округһоо һунгагдахаар зүбшөөлөө үгэхыень гуйжа, тэрээндэ хандаһан байна.

Ленинскэ һунгуулиин округой ажалшадай һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөн Красноярскын целлюлозо-саарһанай комбинадай Соёлой байшан соо болобо.

Красноярскын химическэ утаһанай заводой парткомой секретарь А. Ф. Поповто үгэ үгтэнэ. КПСС-эй ЦК-гай секретарь Владимир Иванович Долгих гэгшые СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар манай коллектив нэгэн һаналтайгаар дэбжүүлээ гээд тэрэ хэлэбэ.

Ленинскэ һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар **Владимир Иванович Долгих** гэгшые дэбжүүлэн, энэ округһоо һунгагдахаар зүбшөөлөө үгэхыень гуйжа, тэрээндэ хандаха гэһэн тогтоол зүблөөндэ хабаадагшад абаһан байна.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй һунгалта үнгэргэхэ Ивановска областиин Кинешемскэ һунгуулиин округой ажалшадай һунгалтын урда тээхи зүблөөн Красноволжско пумаажан бүдэй комбинадай клуб соо болоо.

Кинешемскэ ээрэлгэ-нэхэлгын 2-дохи фабрикын ахамад инженерэй орлогшо А. У. Черноглазова ингэжэ хэлэбэ:

— КПСС-эй ЦК-гай секретарь Иван Васильевич Капитоновые СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар манай фабрикын коллектив дэбжүүлээ һэн. Энэ дурадхал дэмжэхыень зүблөөндэ хабаадаһан бүхы хүнүүдые уряалнаб.

Ивановска областиин **Кинешемскэ** һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай секретарь **Иван Васильевич Капитоновые** дэбжүүлжэ, энэ округһоо һунгагдахаар зүбшөөлөө үгэхыень гуйжа, тэрээндэ хандаха гэһэн тогтоол абаһан байна.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй һунгалта үнгэргэхэ Автозаводской һунгуулиин округой ажалшадай түлөөлэгшэдэй һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөн Горький хотын автомобильна заводой Соёлой ордон соо болоо.

«Стройгаз» гэжэ 1-дэхи трестын барилга-хабсаралгын управлениин мастер В. Г. Туманов зүблөөн дээрэ үгэ хэлэхэдээ, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушевые СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ тухай Горький хотын автомобильна заводой, «Стройгаз» гэжэ 1-дэхи трестын коллективүүдэй дурадхал дэмжэхыень зүблөөндэ хабаадагшадые уряалба.

КПСС-эй ЦК-гай секретарь **Константин Федорович Катушевые** СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэн, Автозаводской һунгуулиин округһоо һунгагдахаар зүбшөөлөө үгэхыень гуйжа, тэрээндэ хандаһан байна.

***

Һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөнүүд дээрэ депутадта кандидадуудай этигэмжэтэ нюурнууд һунгагдаа, һунгашадта хандалганууд баталагдан абтаа.

(ТАСС).

РОССИН АЖАЛАЙ АМЖАЛТАТА АЛХАМ

1974 оной нэгэдэхи кварталда России промышленностиин гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын дүнгүүд

Россин Федерациин промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд 1974 оной түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалис уялгануудаа бэелүүлэн, гол шухала эд бараа ба эдлэл хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилжэ, гүрэндэ худалдаха таараар нэгэдэхи кварталай даабарие үлүүлэн дүүргэһэн байна гээд РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Центральна статистическэ управлениин мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ. Һүүлэй үедэ жэлэй нэгэдэхи кварталайхитай жэшэбэл, промышленна үйлэдбэриин ургалта 8,1 процент болоһон байна. Промышленностьдо ажалай бүтээсэ 7 процентээр нэмэбэ. Ажалай бүтээсын дээшэлһэнэй ашаар продукци үйлэдбэрилгын ургалтын 86 процентнь абтаһан байха юм. Ашаг олзо 10 процентээр ургаа.

Промышленностиин зарим һалбаринууд продукци үйлэдбэрилгэез ехэдхэж гэбэл: электрын элшэ хүсэн — 7, түлишын промышленность — 7, хара ба үнгэтэ металлурги — 7. химическэ ба нефтехимическэ промышленность — 10, машина-бүтээлгэ ба металл болбосоруулга — 11, ой модоной, модо болбосоруулгын, целлюлозо-саарһанай промышленность — 3, барилгын материалнуудай промышленность — 6, хүнгэн промышленность — 3, эдеэ хоолой промышленность — 11 процентээр.

Соёлой-ажаһуудалай, ажахын хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгэ 9 процентээр дээшэлбэ.

РСФСР-эй промышленна бүхы министерствэнүүд, бүхы областьнуудай, хизаарнуудай, автономито республикануудай промышленность продукци худалдаха кварталайнгаа түсэб дүүргэһэн байна.

1973 оной нэгэдэхи кварталайхиһаа үлүү ехээр үйлэдбэрилэгдөө гэбэл: электрын элшэ хүсэн — 10 миллиард киловатт-часаар, нефть (газай конденсат оруулан) — 8,2 миллион тонноор, шулуу нүүрһэн — 1,6 миллион тонноор, шэрэм — 922 мянган тонноор, булад — 589 мянган тонноор, булад хоолой соргонууд — 8,5 миллион метрээр, түмэрэй руда — 1,7 миллион тонноор, минеральна үтэгжүүлгэнүүд (условно единицээр) — 751 мянган тонноор, металл отолдог станогууд — 19 миллион түхэригөөр, приборнууд, автоматизацилгын хэрэгсэлнүүд ба эдэнэй запас частьнууд — 62 миллион түхэригөөр, автомобильнууд — 57 мянгаар, тракторнууд — 2,4 мянгаар, тракторнуудай запас частьнууд — 10 миллион түхэригөөр, хүдөө ажахын машинанууд — 57 миллион түхэригөөр, хүдөө ажахын машинануудай запас частьнууд — 3 миллион түхэригөөр, саарһан — 37,5 мянган тонноор, үнгэтэ ба хоморой шухаг металлнуудые, нефтехимиин продуктнуудые үйлэдбэрилгэ, нефть болбосоруулга, продукциин бусад зүйлнүүдые абалга дээшэлүүлэгдээ.

Үнгэрэгшэ жэлэй нэгэдэхи кварталайхитай жэшэбэл, арадай хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгэ ехэдхэгдээ гэбэл: бүдүүд — 20 миллион дүрбэлжэн метрээр, оёмол хубсаһа хунар — 66 миллион түхэригөөр, мяхан — 71 мянган тонноор, малай тоһон — 10 мянган тонноор, сагаан эдеэн — 365 мянган тонноор, кондитерскэ зүйлнүүд — 18 мянган тонноор, шаажан-шабар амһартанууд — 5,1 миллион түхэригөөр, холодильнигууд — 31 мянгаар, мебель — 47,1 миллион түхэригөөр, хубсаһа угаадаг синтетическэ зүйлнүүд — 14,9 мянган тонноор.

Промышленностиин бүхы дээрээ кварталайнгаа түсэб дүүргээшье һаань, зарим предприятинууд продукци гүрэндэ худалдаха, ажалай бүтээсэ ба ашаг олзоёо дээшэлүүлхэ даабаринуудаа дүүргээгүй.

Ушаржа байгаа дутуу дундануудые усадхан зайсуулха ба үйлэдбэриингөө арга нөөсэнүүдые бүрин хэрэглэхэ талаар республикын промышленна предприятинуудай, нэгэдэлнүүдэй (комбинадууд) коллективүүд габшагайгаар ажаллажа байна.

(ТАСС).

Арадай Польшын промышленность хүдөө ажахын 150 шахуу машинанууд болон элдэб түхеэрэлгэнүүдые бүтээн гаргана. Энэ техникын зариманиинь СЭВ-эй гэшүүн оронуудта, тэрэ тоодо Советскэ Союздашье эльгээгдэнэ. Мүнөө «Бизон-супер» гэжэ таряа хуряалгын комбайн шалгалта гарана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ комбайн.

ЦАФ—ТАСС-ай фото.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

ВЕНГРИИН АЖАЛШАДАЙ АМАРАЛТА

БУДАПЕШТ. Венгриин үзэсхэлэн һайхан байгаалитай, урин дулаан сагай уларилтай, национальна соёл культурын шухаг хүшөөнүүдтэй хадань олон ороной аяншалагшад нишэ ерэхэ дуратай байдаг юм. Үнгэрһэн жэлдэ хилын саанаһаа 7,2 миллион хүн эндэ ерэжэ аяншалаа. Эдэнэй 80 процентнь — социалис оронуудһаа ерэһэн айлшад. Тиихэдэ ВНР-эй 2 миллион хүн ондоо оронуудаар аяншалһан байна.

Он жэлнүүдэй үнгэрхэ бүри орон соогуураа аяншалжа, амаралтаяа үнгэргэдэг ажалшадай тоо Венгридэ улам олошорно. Амаралтаяа аша үрэтэйгөөр үнгэргэхэ хэрэгтэнь эдэнэртэ профсоюзууд ехээр туһалдаг. 1973 ондо хото, хүдөөгэй миллион шахуу ажалшад профсоюзай тэдхэмжэтэй путевконуудаар амарһан байна.

Орон дотор санатори, амаралтын байшан, пансионат, туристнуудай баазанууд олоор баригдана. Мүнөө амаралтын зургаан бааза баригдажа байна. Энэ хэрэгтэ 100 миллион форинт һомологдонхой. Гостиница болон ниитын эдеэ хоолой предприятинуудые барилгада үшөө 230 миллион форинт гаргашалагдахаар хараалагдана.

ХАНИ БАРИСААНАЙ БАРИЛГА

ГАВАНА. Камагуэй провинциин хойто захада оршодог Нуэвитас гэжэ портын хото Кубын промышленна түб боложо байнхай.

Революциин һүүлээр үнгэрһэн жэлнүүдэй туршада энэ хотын түхэл шарай таныгдахаар бэшэ болотороо хубилаа. Нуэвитасай хүн зонойнь тоо нэгэ хахад дахин ургаа. Эндэ цементын завод ба теплоэлектростанци бодхоогдоо, байрын гэр, больница болон һургуулинууд баригдаа.

Жэлэй туршада 200 мянган тонно продукци үгэхэ хүсэтэй химическэ үтэгжүүлгэнүүдэй завод Нуэвитаста Советскэ Союзай үргэн туһаламжаар баригдажа байна. Энэ предприяти национальна экономикодо ехэ удха шанартай болохо юм. Республикын саахар үйлэдбэрилэн гаргадаг гол районуудые һайн шанартай үтэгжүүлгээр энэ завод хангаха байна.

Нуэвитаста бодхоогдожо байһан энэ бүлэг барилгые СЭВ-тэ хабаатай оронуудай хани барисаанай барилга гэжэ нэрлэхэ хэрэгтэй гэжэ тус барилгын хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн Хосе Иглесиас ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө хэлэбэ. Эндэхи цементын завод ГДР-эй, теплоэлектростанци — ЧССР-эй туһаламжаар бодхоогдоо. Харин мүнөө баригдажа байгаа химиин үтэгжүүлгэнүүдэй завод — Советскэ Союз Куба хоёрой аша үрэтэй хани барисаанай үрэ дүн мүн.

ПОЛЬШЫН ЭЛШЭ ХҮСЭНЭЙ АЛХАМУУД

ВАРШАВА. Һүүлэй үедэ ПНР-тэ элшэ хүсэнэй барилга үзэгдөөгүй хурдан түргэнөөр баригдана. Польшын элшэ хүсэн хоёр дахин шахуу ургаа. 1975 ондо орон 98 миллиард киловатт-час электрын элшэ хүсэ хэрэглэдэг ба...

ПНР-эй элшэ хүсэнэй карта хараа байса хубилна. Дайнай урда тээ Польшодо ухаандаашье оруулхагүй байһан объектнүүдэй барилга мүнөө үргэнөөр хэгдэнэ. «Конин», «Понтнув, «Адамув» гэжэ электростанцинууд үнинэй барилгануудай тоодо ороно. «Козенице», «Нижняя Орда» гэжэ электростанцинуудые баригшадай туйлаһан амжалтануудай арьбадхагдажа байһан тухай мэдээнүүд орожол байдаг. «Нижняя Орда» станциин түрүүшын турбоагрегат ороной элшэ хүсэндэ болзорһоо хахад жэл урид оруулагдаһан юм. Арадай Польшын 30 жэлэй ойн тэмдэглэгдэхэ энэ жэлдэ 200 мегаватт хүсэтэй хоёр агрегадые түсэбһөө гадуур хабсаргажа, ашаглалгада үгэхэбди гэжэ уялга абаа. Хожомоо Польшо атомна электростанцинуудые барижа эхилхэ байна. Түрүүшын нимэ барилга бодхоохо тухай шиидхэбэри абтанхай. 1980—1982 онуудта тэрэнь ток үгэжэ эхилхэ.

АГУУЕХЭ ЛЕНИНЭЙ НЭРЫЕ ДЭЭРЭ ҮРГЭЖЭ ЯБАХА

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

Баяр ёһололой суглаае ВЛКСМ-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь **Е. М. Тяжельников** нээгээд, дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

В. И. Ленинэй нэрэ абахадаа, РКСМ-эй зургаадахи съездын делегадуудай үгэһэн нангин тангаригта Ленинскэ комсомолой, совет залуушуулай үнэн сэхэ байһанай үнэмшэстэй гэршэ — комсомолой баатарлиг бүхы түүхэ болоно гээд тэрэ хэлээ.

Ленинэй нэрэ зүүһэн комсомол Коммунис партиин хүтэлбэри доро совет засаг батадхаа, революциин дулэтэмэ түгые дайсадай шэрүүн шанга эсэргүүсэлтэ соогуур дээрэ үргэн гараа. Ленинэй нэрэтэй комсомол түрүүшын түсэбтэ табан жэлнүүдэй барилгануудые бодхоолсоо, колхозуудай түрүүшын газар хахалаа.

Ленинэй нэрэтэй комсомол манай Эхэ оронойшэрүүн шанга туршалгын үедэ коммунистнуудтай суг хамта социализмын туйлалтануудые хамгаалхаяа, манай инаг дуратай Эхэ оронииие хамгаалхаяа жагсаа һэн. Агууехэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай залуу баатарнууд манай ерээдүйн үетэнэй дурасхаалда мүнхэдөө үлэхэ. Ленинэй нэрэтэй комсомол Коммунис партиин хүтэлбэри доро бүхы арадтайгаа суг хамта дайн сэрэгэй һандаралгаһаа городуудые болон хүдөө тосхонуудые, заводуудые бодхоолсоо. Сибириин, Алас-Дурна зүгэй, холын Хойто зүгэй баялигуудые ашаглалсаа. Комсомолой габшагай барилганууд комсомолшуудай, совет залуушуулай революционно зориг түгэлдэр байһанай, коммунис партидаа тэдэнэй үнэн сэхэ байһанай элитэ тэмдэг болонхой гээд элидхэлшэ хэлээ. Комсомолой дабажа гараһан замые, тэрэнэй алдарта хэрэгые хараха даа, Комсомол Залуушуулай Ленинскэ Союзай хүндэ ехэтэй нэрые дээгүүр абажа ябана гэжэ хэлэхэ бүхы үндэһэ баримтатайбди гээд нүхэр Л. И. Брежнев манай съезд дээрэ хэлээ. Бидэниие Советскэ Союзай агууехэ, сэсэн мэргэн Коммунис парти Ленинэй замаар хүтэлнэ. Коммунис парти, тэрэнэй Центральна Комитет манай ороной бүхы национальностьнуудай ажалшадые, залуушуулые, жагсаагаа, коммунизмын түлөө олон миллион шэн габьяата тэмсэлшэдые хүмүүжүүлээ.

Ахамад үетэндөө үгэһэн тангариг нангин, эбдэршэгүй гэжэ, Ленинскэ комсомол Коммунис партиин үнэн сэхэ, дайшалхы туһалагшань, тэрэнэй найдамтай халаан ходоо байгаа, байна, саашадаашье байха гээд совет арадта, Коммунис партида, тэрэнэй Центральна Комитедтэ, КПСС-эй ЦК-гай Политбюродо мэдээсэхэ ехэ нэрэ хүндэ Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай XVII съездэдэ тудаа, гээд ВЛКСМ-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь суглаарагшадай халуун альга ташалга доро мэдүүлээ.

ВЛКСМ-эй XVII съездые комсомолой түүхэтэ зургаадахи съездын делегадууд амаршална. РКСМ-эй зургаадахи съездын делегат, Совет ороной элитэ ехэ дипломат **В. А. Зорин** суглаарагшадта хандажа үгэ хэлээ.

1924 оной июльдэ Соведүүдэй залуу республикын хүбүүд, басагадай түрүү отряд Ленинэй мүхэшэгүй захяануудые бэелүүлхын түлөө тангаригаа үгэһэн юм. Комсомол энэ тангаригаа нэрэ хүндэтэйгөөр дүүргээ гээд тэрэ хэлэбэ. Саашань үгэ хэлэгшэ комсомолшуудай түрүүшын үетэнэй революционно, дайшалхы, ажалай ёһо заншалнуудые гамнажа, арьбадхажа ябахыень ВЛКСМ-эй XVII съездын делегадуудые, бүхы совет залуушуулые уряалаа.

Партиин ветерануудые, комсомолой VI, VII, VIII болон бусад съезднүүдэй делегадуудые эндэ суглаарагшад халуун альга ташалгаар угтана. Гушаад онуудай стахановка, ВЛКСМ-эй Хүндэлэлэй Тэмдэгэй кавалер, Социалис Ажалай Герой **М. И. Виноградова** үгэ хэлэжэ, хүндэтэ Владимир Ильич Ленинэй нэрэдэ хүрэмөөр байхыень далаад онуудай комсомолшуудые уряалаа.

Хүдэлмэришэн ангиин гвардиин түлөөлэгшэ, комсомолой XIV съездын делегат **К. А. Северинов** Алексей Стахановай газар малтадаг балтые залуу шахтер Валерий Куртовта бэлэглэнэ. Энэ бэлэгыень абахадаа **Валерий Куртов** комсомолой ветерануудта баяр хүргөөд, далаад онуудай комсомолшууд ахамад үетэнэйнгээ алдар солые үргэлжэлүүлжэ, арьбадхажа байха, юһэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө шууд шангаар тэмсэхэ гэжэ мэдүүлбэ.

ВЛКСМ-эй XVII съездын нэрэмжэтэ комсомолой бүхэсоюзна габшагай отряд зал соо ороно. Энэ отряд хэдэхэн часай үнгэрхэдэ шэнэ асари ехэ барилгада — Байгал-Амарай түмэр харгын барилгада ошохо юм.

Отрядай комиссар **Владимир Мучицин** рапорт үгэнэ:

— Нүхэр, Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь!

Бидэнэр, Москвагай, Ленинградай, союзна бүхы республикануудай комсомолой организацинуудай түлөөлэгшэд, партиин шухалын шухала даалгабари дүүргэхээр бэлэнбди.

Коммунис партиин коммунизм байгуулгын хэрэгтэ бүхы хүсэеэ, эрдэмээ, комсомол зүрхэнэй халуун эрмэлзэлгые үгэхэбди гэжэ тангаригаа үгэнэбди!

Тангаригаа үгэнэбди! Тангаригаа үгэнэбди! Тангаригаа үгэнэбди! гэһэн үгэнүүд зал соо зэдэлнэ.

Энэ отрядые Социалис Ажалай Герой, «Главмосстройн» комсомол-залуушуулай хабсаралгын управлениин начальник **Г. В. Масленников** амаршална.

ВЛКСМ-эй Центральна Комитет барилгын энэ отрядта ажалай ветерануудай, түсэбтэ табан жэлнүүдэй баатарнуудай Улаан туг барюулна.

ВЛКСМ-эй XVII съездые хүдөөгэй ажалшад — поле болон фермэнүүдэй алдарта мастернууд, колхоз, совхозуудые байгуулхын түлөө хүдэлөөнэй ветеранууд, комсомолой олон съезднүүдэй делегадууд, Социалис Ажалай Геройнууд амаршална.

Шэнэ газар ашаглагшадай түлөөлэгшэ, Социалис Ажалай Герой **Л. М. Картаузов** тарянанай боолто ба анзаһа хоёрые хүдөө ажахын залуу ажалшадта барюулжа, таряашанай һайн һайхан хэрэгтэ үнэн сэхэ байхые юрөөнэ.

Энэ бэлэгыень комсомол-залуушуулай звеное даагша **Мария Чорба** абаад, Эхэ орондоо, түрэл газартаа үнэн сэхэ байха гэһэн тангариг үгэнэ.

Научно-техническэ интеллигенциин түлөөлэгшэд — совет наукын эрхим түлөөлэгшэд, Ленинскэ ба Гүрэнэй шангай лауреадууд, академигууд зал соо ороно. Тэдэнтэй суг хамта эрдэм наукын ерээдүйн халаан — студентнүүд, һурагшад ябалсана.

СССР-эй Наукануудай академиин Лебедевэй нэрэмжэтэ физическэ институдай **директор**, Ленинскэ ба Нобелевско шангуудай лауреат, Социалис Ажалай Герой академик Н. Г. Басов амаршалгын үгэ хэлэжэ, залуушуулда амжалта хүсөө.

Ленсоведэй нэрэмжэтэ технологическа институдай студент, ленинскэ стипендиат **Николай Лавров** тангариг үгэ хэлээ.

Совет космонавтнуудай нэрэһээ Советскэ Союзай Герой **А. А. Леонов** съездын делегадуудта хандажа үгэ хэлээ.

Мүн творческо интеллигенциин үетэн бүхэнэй түлөөлэгшэдые — мэдээжэ уран зохёолшод, артистнууд, уран зураашад болон соёл культурын элитэ ажал ябуулагшадые съезд амаршална.

СССР-эй Арадай артист, кинорежиссер **С. А. Герасимов** суглаарагшадта хандажа үгэ хэлээ. Тэрэ «Булад яажа хатуужааб» гэжэ Николай Островскиин номые — **романай** түрүүшын номые съездэдэ барюулаа. Артист **Владимир Конкин** энэ бэлэг абахадаа, харюугай үгэ хэлэжэ, «гансал урагшаа! Тэмсэлэй түрүү зэргэдэ!» гэһэн баатар уран зохёолшын үгэ һануулаа.

Совет ороной элитэ спортсменүүд, Олимпиин наадануудай, дэлхэйн, Европын чемпионууд баяр ёһололой суглаанда хабаадагшадые амаршалба. СССР-эй спортын габьяата мастер, ороной суглуулагдамал футбольно командын мэдээжэ врэтарь **Л. И. Яшин** үгэ хэлээд, спортын габьяагай һүлдэ болохо уласхоорондын томо мүрысөөнүүдтэ совет спортсменүүдэй туйлаһан чемпионой түрүүшын медальнуудтай лентые залуушуулда барина. Совет залуу спортсменүүдэй үмэнэһөө СССР-эй спортын габьяата мастер **Владислав Третьяк** үгэ хэлэжэ, совет спортсменүүд саашадаашье эрэлхэг зоригтойгоор, оролдосотойгоор шэнэ илалтануудые туйлажа байха гэжэ мэдүүлээ.

Интервентнүүд болон сагаан гвардеецүүдтэ эсэргүүсэжэ тэмсэһэн, Испаниин халуун наран доро, Халхын-Голой, Хасандахи дайнда тэмсэһэн хүнүүдэй. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадагшадай үмэнэһөө Советскэ Союзай гурба дахин Герой **И. Н. Кожедуб** съездые амаршалаад, «Илалтын тугта үнэн сэхэ байгты» гээд комсомолые уряалаа.

Зал соо дайшалхы алдар солын түтүүд — Улаан Туг, Октябриин Революциин орденуудтай крейсер «Аврорын» гвардейскэ туг, түрүүшын морин сэрэгэй армиин туг, рейхстаг дээрэ үргэгдэһэн илалтын домог түүхэтэ туг сэрэгшэдэй хүндэлэлэй һахюул доро зал соо асаргадана.

ВЛКСМ-эй XVII съездын үмэнэһөө В. И. Ленинэй Мавзолейдэ, Танигдаагүй солдадай хүүр дээрэ алдар солын сэсэг табиха гэһэн дурадхал оруулагдана. Зал соо «Ленин ходоо амиды!» гэһэн дуунай хүгжэм зэдэлнэ. Эндэ байгшад хүл дээрээ бодоно. Съездын делегадуудай хоёр бүлэг, союзна бүхы республикануудай түлөөлэгшэд, алдар солын сэсэг бариад, Улаан талмай тээшэ зорино.

Сэрэгшэд — СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй түлөөлэгшэд зал соо ороно. Подполковник **В. И. Борисов** үгэ хэлэжэ, совет сэрэгшэд социализм хамгаалгадаа саашадаашье һэргэг байха, өөрынгөө патриотическа, интернациональна уялгаа дүүргэхээр хэзээдэшье бэлэн байха гээд Коммунис партине, Ленинскэ комсомолые найдуулна. Делегадууд тон ехэ дэбжэлтэтэйгээр, үни удаан нэрьежэ альга ташалган доро, нэгэн дуугаар КПСС-эй Центральна Комитедтэ эльгээхэ XVII съездын амаршалгын бэшэг батална.

Ленинскэ комсомолой, совет залуушуулай хэһэн ажал хэрэг тухай рапортые КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй абахада, зал соо альга ташалган дахинаа нэрьенэ. Парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэ пионернүүд хабарай улаан сэсэгүүдые барюулна.

Комсомолой дээдэ орган — Бүхэсоюзна съезд хүдэлмэрээ дүүргэбэ. Ленинскэ комсомол партияа ходоо даган ябаха, тэрэнэй үнэн сэхэ, дайшалхы туһалагшань, найдамтай халаан ходоо байха, комсомолшууд, совет залуушуул Ленин шэнгеэр, коммунис ёһоор һураха, хүдэлхэ, тэмсэхэ гэд съездын үмэнэһөө, 34 миллион тоотой Ленинскэ комсомолой үмэнэһөө манай агууехэ сэсэн мэргэн Коммунис партиие, тэрэнэй Ленинскэ Центральна Комитедые, ЦК-гай Политбюрое, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневые ВЛКСМ-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Е. М. Тяжельников найдуулаа.

ВЛКСМ-эй Улаан туг, РКП(б)-эй ЦК-гай, КПСС-эй ЦК-гай дурасхаалта түгүүд баяр ёһололой оршондо зал сооһоо гаргагдана.

ВЛКСМ-эй XVII съезд хаагдаһан дээрэ тоолоогдоно. Делегадууд, айлшад, «Интернационал» дуулана.

Альга ташалган дахинаа болоно. Совет арадай, Советскэ Союзай Коммунис партиин, тэрэнэй Ленинскэ Центральна Комитедэй, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой нэрэ хүндэдэ амаршалгын үгэнүүд хэлэгдэнэ. «Ура» гэһэн үгэ зэдэлнэ. «Ленин!», «Парти!», «Комсомол!» гэһэн делегадуудай үгэнүүд зэдэлнэ.

(ТАСС).

ДРВ. Тханьхоа провинциин Фүкзо гэжэ гүрэнэй ажахы цитрусай ургамалнуудые ашаглалгаар мэргэжэнхэй. Энэ ажахын плантацинууд мянга гаран гектарта нэмжынэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: совет тракторнуудай хүсөөр шэнэ газар элдүүрилэгдэнэ. Ажахыда бүхыдөө 20 гаран трактор бии юм.

ТАСС-ай фотохронико.

ХОЛЫН ЗАМ ХАРГЫНУУД УРЯАЛНА

Жэлдээ нэгэ удаа абадаг ээлжээтэ амаралтаяа хайшан гээд ашатай туһатайгаар үнгэргэлтэйб?

Аяншалгын Буряадай областной соведэй экскурсионно бюро амаралтаяа эмхидхэхэдэтнай туһалха. Амаржа ябахадаа али юумэ хаража, омогорхон баясахал байхат. Түүхээр баян түрэл Буряад орон соогуурнай һонирхолтой аяншалга эмхидхэгдэжэ хадата тайга, амитанай аймаг, ургамал болон тунгалаг һайхан Байгал далайтай танилсуулха. Мүн «Котокель», «Максимиха», «Сурхайта нуур», «Байкальский Прибой» гэһэн аяншалгын баазанууд таниие хүлеэнэ. Аяншалгын баазануудта амархадаа Бабушкин, Хяагта хотонуудтай, декабристнууд — аха дүү Бестужевтанай, П. Торсоной ажаһууһан Новоселенгинсктэй, республикын ниислэл хото — Улаан-Үдэтэй, тэрэнэй түүхэтэ газарнуудай хүшөөнүүдтэй танилсажа, өөһэдынгөө нюдөөр асари ехэ барилганууды хараха байнат. Энэ жэлдэ аяншалха дуратайшуулда гурбан маршрудууд дурадхагдана. Майн 5-да Улаан-Үдэһөө Новосибирск—Харьков—Киев — Львов—Ужгород — Мукачёво — Рахов — Яремча — Черновцы маршрудаар аяншалгын түрүүшын поезд аян замдаа гараха. Украина, Закарпати, Буковинын хотонуудаар аяншалга хэхэ хүнүүд асари ехэ коммунис барилга хаража, музейнүүдээр, Киевтэ В. И. Ленинэй нэрэтэй холбоотой газарнуудаар ябажа, Львовто нютагаймнай хүбүүн, Советскэ Союзай Герой В. Б. Борсоевой хүдөөлүүлэгдэһэн алдар солын добуун дээрэ сэсэгүүдые табижа, Карпадай хүндэмүүшэ зонуудтайнь танилсахал байхат.

Октябрь һарада манай эндэ наранай элшын һулараад байхада «Байгал» гэжэ аяншалгын поезд Прибалтикын хотонуудаар ябаха байна. Октябриин 7-һоо 26 болотор аяншалха хүнүүд хэдэн зуугаад жэлэй түүхэтэй, үнэһэн сооһоо шэнээр бодхоогдоһон залуу Вильнюс, Минск, герой хотонуудаар — Брест, Ленинградаар ябажа, Каунас ошожо, Ригын үйлсэнүүдээр зайха аргатай.

Ноябрь — декабрь һарада манай аяншадые Дунда Азиин хотонууд хүлеэнэ. Новосибирск, Алма-Ата, Фрунзе, Ташкент, Самарканд, Бухара, Чарджоу, Душанбе, Ашхабад хотонуудаар ябаха хүнүүд хизаар ороноо шэнжэлгын, искусствын музейнүүдээр, хлопогой плантацинуудаар, Чарджоугай каракулева арһа элдүүрилгын заводоор экскурси хэхэ байна. Эдэ бүхы хотонууд аяншадые гоё һайхан сэсэг набшаараа, олон тоото фонтануудаараа баярлуулхань лабтай.

Хара далайн эрьедэхи амаралтаар һонирходог аяншадые Сочиин курорт, нарата Грузиин гоё городуудай нэгэн болохо Аджарай АССР-эй ниислэл хото Батуми хүлеэнэ. Кавказай эдэ хотонууд — Сочи, Батуми хотонуудта 20 үдэрэй турша аяншалха.

Герой хотонууд — Москва, Ленинград, Киев, Севастополь бүхы дэлхэйн хүнүүдэй сэдьхэлые түүхэтэ газарнуудаараа татадаг, хүдэлгэдэгшье бэзэ. Оронойманай нютаг бүхэнһөө элдэб яһатанай, наһанай, мэргэжэлтэй хүнүүд иишэ субажал байдаг шуу. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай мартагдашагүй үдэрнүүд булта дүтэшье, үнэтэйшье. Хорин үдэрэй туршада айлшалха аяншад Москвада—Улаан талмай, ВДНХ, Третьяковско галерей, Ленинградта — Петропавловска хэрэм, Смольно, Эрмитаж, Севастопольдо — Малахов добуун, диорама болон панорама; Киевтэ В. И. Ленинэй музей һонирхон хараха байна. Зунай түлэг дунда июлиин 14-дэ хорин үдэрэй аяншалгатай Москва — Новгород — Ленинград—Псков — Пушкинска хаданууд гэһэн маршрут хүлеэнэ.

Дурадхагдаһан маршрудууд тушаа бодожо үзэгты: эгээл һонирхолтой, эгээл сэдьхэлдээ тааруу замые заатагүй шэлэхэл байхат гэжэ һанагдана, дурадхагданашье.

Бюродоо таанадые хүлеэнэбди!

Манай адрес: 670000. Улаан-Үдэ хото, Советскэ үйлсэ, 28. «Баргажан» гостиница, № 5 таһалга. Аяншалгын бюро, тел. № 24-11.

В. КИЕНКО,
аяншалагшадай таһагые даагша.

ЭРХИМҮҮДЭЙ ТООДО ОРОЛСОНО

«ТРУД» бүлгэмэй областной Соведэй мэдэлдэ республикын промышленна предприятинуудай физкультурын 46 совет ородог юм. Эдэ соведүүдэй спортсменүүд ГТО-гой шэнэ комплекс тушаажа захалһаар үнинэй. Байгша оной февралиин нэгэнэй мэдээгээр 22876 хүн ГТО-гой нормо тушаажа, тэдэнэй 3312 хүниинь значогуудтай болоһон байха юм. Эдэнэрэй 337-ниинь алтан значок абаха болобо.

Физкультурын 42 коллективэй хоёр мянгаад ажалшад мүнөө ГТО-гой комплексүүдые тушаажа байнхай. Коллективэй гэшүүдэй ГТО-гой нормо тушааха хэрэгтэ предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна, профсоюзна, комсомолой хүдэлмэрилэгшэд туһаламжа үзүүлжэ, али цехэй, бригадын хэзээ шэнэ комплекс тушаахаар бэ гэһэн асуудал зүбшэжэ, тусхай график табилсадаг болонхой.

Прибор бүтээлгын заводой коллектив (методистнь Г. И. Игумнов) ГТО-гой шэнэ комплекс тушаалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Мүнөө эндэ һуралсалай 15 бүлэг эмхидхэгдэжэ, түрүүшын 489 хүн ниитын инструкторай үнэмшэлгэтэй болонхой. Тус коллективтэ спортын хэмжээ ябуулганууд түсэбэй ёһоор үнгэргэгдэдэг дээрэһээ бүхы мүрысөөнүүд эмхи гуримтайгаар, хараалагдаһан саг соогоо үнгэргэгдэжэ байдаг.

Мүн модо болбосоруулдаг комбинадай хүдэлмэришэдэй 45,9 процентнь ГТО-гой нормо тушаагаад байна. Тиихэдэ эндэ һалар спортын зал ашаглагдаха, 1974 ондо шэнэ стадион баригдажа эхилхээр хараалагданхай.

Хүдөөгэй предприятинуудай дундаһаа Хандагатайн, Хурамхаанай леспромхозууд һайн амжалтатай. Эдэ хоёр коллективүүдэй физкультурын хүтэлбэрилэгшэд Ю. И. Воеводин, ахамад инженер С. С. Солкин гэгшэд ажалай һүүлээр, мүн амаралтын үдэрнүүдтэ ГТО-гой нормо тушаалгада олон хүдэлмэришэдые хабаадуулжа байдаг.

Гэхэтэй хамта зарим предприятинуудай спортын коллективүүдэй хүтэлбэрилэгшэд шэнэ комплекс тушааха хэрэгтэ аали нобшоор, хайша хэрэгээр хандана. Тэдэнэй дундаһаа Сэлэнгын индустриальна техникумэй (ахалагша багша К. А. Эмигенов) Хорийн, Хүртэйн, Хүрбын, Байгалай леспромхозуудай, Улаан-Үдын ТЭЦ-эй болон бусад коллективүүдые нэрлэхэдэ болоно.

ГТО-гой шэнэ комплекс тушааха хэрэгтэ эрхим амжалта түйлаһан коллективүүдые шагнажа байхын зорилгоор «Труд» бүлгэмэй областной совет социалис мүрысөөнэй тусхай конкурс соносхоһон байна. Конкурсдо эрхимлэһэн физкультурын коллективүүдтэ дамжуулгын Улаан туг, дамжуулгын шангууд барюулагдаха юм.

С. ЦЫМПИЛОВ,
«Труд» бүлгэмэй облсоведэй ГТО-гой комиссиин түрүүлэгшэ.

ХОЁРДОХЁО КУБОГТА ХҮРТЭБЭ

Нарһата тосхондо хабарай заншалта урилдаан боложо, аймагай ажалшадые һонирхуулба. Энэ үдэр хэдышье хүйтэн, һалхитай байгаашье һаань, аймагай спортсменүүд олоор хабаадалсаа.

Эгээн түрүүлэн басагад 500 метрэй зайда урилдажаороно. Эдэнэрэй дундаһаа Нарһатын дунда һургуулиин һурагша Т. Орлова бусадһаа түрүүлэн фиништэ ерэжэ, лентэ таһална. Тэрэнэй үетэн басагад С. Жданова, Л. Эпова гэгшэд хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые эзэлээ. 1000 метрэй зайда түрүү һуури эзэлхын түлөө 18 хүбүүд урилдаһан байна. Тэдэнэр сооһоо Үльдэргын һургуулиин һурагша М. Москвитин бусадһаа түрүүлэн хүрэжэ ерэнэ. Нарһатын, Гүндын дунда һургуулинуудай һурагшад В. Пнев, В. Баландин гэгшэд удаадахи һууринуудые эзэлээ.

Аймагай долоон командануудай басагад, эхэнэрнүүд 2000 метрэй зайда урилдажа, олоной анхарал татаа. Эндэ басагадай дундаһаа Нарһатын дунда һургуулиин 10-дахи классай һурагша Люба Эпова түрүү һуурида гарана. Эхэнэрнүүд сооһоо аймагай центрэй түлөөлэгшэ Т. Батуева эрхимлээ.

Эдиршүүл болон эрэшүүлэй дунда 5000 метрэй зайда үнгэргэгдэһэн урилдаанда Мужыхын һургуулиин Зайлов, эрэшүүл сооһоо Гүндын Ж. Жамсуев түрүүшын һууринуудые эзэлбэ.

Урилдаанай дүн гаргахада, Нарһатын дунда һургуулиин команда эрхимлэжэ, хабарай урилдаанай кубогта үнгэрэгшэ жэлэйхидэл адли хүртэһэн байна. Үльдэргын, Гүндын дунда һургуулинуудай командманууд удаадахи һуури эзэлээ.

В. БАЙБОРОДИН.

ЭДЭБХИТЭЙ ТАРААГШАД

Манай республикада 2 мянга гаран ниитын түлөөлэгшэд лотерейн биледүүдые худалдана. Ганса Улаан-Үдэдэ энэ хэрэгтэ 400 гаран хүн хабаадалсана. Һүүлэй жэлнүүдтэ ДОСААФ-ай олохон эхин организацинуудта олониитын түлөөлэгшэд-эдэбхитэд олошороо.

ДОСААФ-ай лотерейн билетүүдые тараалгада ДОСААФ-ай эхин организациһаа Раиса Дармаева, худалдаа наймаанай ахалагша кассир Людмила Никифоровна Лоскутникова, 26-дахи магазинай ахалагша кассир Надежда Александровна Михайлова гэгшэд олон жэлэй туршада эдэбхитэйгээр хабаадажа ябана. Тэдэнэр тус тустаа 2—3 мянган билетүүдые худалдадаг юм. Мүн ДОСААФ-ай Октябрьска районой ниитын түлөөлэгшэд К. В. Алтынникова, Е. А. Монохонова, Е. А. Скакун, И. М. Грудинин, И. Г. Плотников гэгшэд билетүүдые болзорһоонь урид худалдажа үрдидэг.

Тиихэдэ билетүүдые тараалгада ДОСААФ-ай Советскэ районой инструктор О. Д. Беднарева, инструкторнууд Г. Г. Жаркая, С. С. Сухорукова һайнаар хүдэлнэ.

ДОСААФ-ай 9-дэхи лотерей үнгэргэлгэдэ түрүү эхин организацинууд, ниитын эрхим түлөөлэгшэд ойлгуулалжын ехэхэн хүдэлмэри ябуулна. ДОСААФ-ай комитедүүд ниитын түлөөлэгшэдэй хүдэлмэрине шадамараар эмхидхэжэ, шалгажа, дүй дүршэлөө халан абалсажа, тэдэниие урмашуулха талаар ехэхэн анхарал хандуулна.

В. ДАБАЕВ,
обкомой ДОСААФ-ай ниитын-эмхидхэлэй хүдэлмэриин ахалагша инструктор.

Хилын саанаһаа

• телефон • телеграф • радио

БЕРЛИН

Социализмын амжалтанууд

ТАСС

«ГДР-эй 25 жэлэй ой — СССР-тэй аха дүүгэй харилсаа холбоотойгоор социализмын түйлаһан амжалта» гэһэн темээр научна конференци хүдэлмэреэ эндэ дүүргэбэ. Болгариин, Венгриин, ГДР-эй, Польшын, Румыниин, Советскэ Союзай, Чехословакиин элитэ ехэ эрдэмтэд тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадаһан байна.

СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СЕПГ-гэй ЦК-гай секретарь Курт Хагер конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ, ГДР-эй байгуулагдаһаар 25 жэлэй ой ороной хүдэлмэришэн ангиин, ажалшан арадай ехэ амжалта илалтануудые түйлалгын оршон байдалда үнгэрхэ байна гэжэ тэмдэглэбэ.

ВАРШАВА

Совет промышленностьда зорюулагдана

ТАСС

Польшын хүндэ машина бүтээдэг «Земак» гэжэ нэгэдэлэй үйлэдбэрилэн гаргаһан продукциин хахад хүбинь Советскэ Союзда эльгээгдэнэ.

Мүнөө Польшын машина бүтээгшэд жэлдээ 110 мянган тонно модон плитанүүдые гаргаха хүсэтэй заводуудые совет промышленностиин аша туһада эльгээнэ. Хойшодоо жэлэй турша соо 250 мянган тонно модон плита гаргаха мантан томо заводууд СССР-тэ баригдахаар түсэблэгдэнэ.

СЭВ-тэ хабаатай оронуудай хамтын барилга — Усть-Илимэй целлюлозо-саарһанай комбинадта тодхогдон табигдаха түрүүшын машинануудые «Земак» гэжэ нэгэдэлэй предприятинууд байгша оной гурбадахи кварталда Советскэ Союзда эльгээхэ байна.

ТОКИО

Харилсаа холбооной аша туһада

ТАСС

Яхадтахи газай нөөсэ баялигуудые ашаглаха талаар геолого-бэдэрэлгын хүдэлмэринүүдые үнгэргэхын түлэ СССР-эй ба Японой хоорондын харилсаа холбоон тухай генеральна хэлсээ баталха тухай меморандумда эндэ гар табигдаба.

ВАШИНГТОН

Г. КИССИНДЖЕР ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ ХЭБЭ

ТАСС

США-гай гүрэнэй секретарь Г. Киссинджер эндэ үнгэргэгдэһэн пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэбэ.

США-гай Президент Р. Никсонэй, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хоорондо Москвада үнгэргэгдэхэеэ байгаа уулзалганууд, хөөрэлдөөнүүд шухала удха шанартай байна гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Иимэ уулзалгануудые үнгэргэхэ олон шалтагаанууд бии гээд гүрэнэй секретарь мэдүүлбэ. Элдэб асуудалаар харилсаа холбоогоо һайжаруулха тухай хэлсээнүүдые иимэ уулзалганудай үедэ баталжа шадаха байнабли. Хоёр ороной хүтэлбэрилэгшэдэй хөөрэлдөөнүүд баталагдаһан хэлсээнүүдые дары бэелүүлхэ арга олгохо юм. Политическэ гол шухала асуудалнуудаар, илангаяа эб найрамдал хангаха асуудалаар хөөрэлдөөнүүдэй үедэ хоёр ороной хүтэлбэрилэгшэд һанамжануудаа хэлсэжэ шадаха байна гэжэ Г. Киссинджер хэлээ. Болохоёо байгаа уулзалгын үедэ эдэ бүхы асуудалнуудаар амжалта түйлагдаха байха гэжэ бидэ хүлеэнэбди гээд тэрэ тэмдэглэбэ.

Стратегическэ зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хизаарлаха тухай хөөрэлдөөнүүд тушаа хэлэхэ болоо һаа, хоёр ороной хүтэлбэрилэгшэдэй уулзалгын эхилтэр энэ талаар таарамжатай һайн хэлсээнэй түйлагдаха байһаниинь эли бэшэ байна гэжэ гүрэнэй секретарь мэдүүлээ. Теэд бүхы асуудалнуудые шиидхэжэ шадаха саг үргэлжын үргэн ехэ хэлсээн бүхы асуудалнуудые зүбшэлхэ арга олгохо гээд бодомжолхо гээшэ буруу.

СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкатай Женевэдэ уулзажа хөөрэлдэхэдөө, стратегическэ зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хизаарлаха тухай асуудал зүбшэн хэлсэхэ байнаб гэжэ Г. Киссинджер хэлэбэ.

Дүтын Зүүн зүгэй асуудалые эбэй ёһоор гуримшуулха тухай хэлэхэдээ, Дүтын Зүүн зүгэй асуудалые шиидхэхэ Женевэдэхи эб найрамдалта конференци энэ асуудал гуримшуулха гол суглаан болоно гэжэ Холбоото Штадууд тоолоно гээд Г. Киссинджер тэмдэглээ.

БАМАКА

АРАДУУДАЙ АША ТУҺАДА

ТАСС

ООН-ой Аюулгүйн Соведэй саг үргэлжын гэшүүн гүрэнүүдэй сэрэгэй бюджедүүдые 10 процентээр хорооха тухай ба алмагдаһан мүнгэнэй зарим хубиие хүгжэжэ байгаа оронуудта туһа хүргэн үгэхэ тухай Совет правительствын дурадхал зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтэн гаргалгые хорооха талаар шухала алхам болохо зуураа, колониализмын экономическа гэзгэдэлһээ гарахын түлөө тэмсэдэг арадуудай аша туһада, хүсэл эрмэлзэлдэ харюусана гэжэ Малин Национальна сүлөөрэлгын сэрэгэй комитедэй саг үргэлжын секретарь, Эб найрамдалай Малин хүдэлөөнэй түрүүлэгшэ Фелифен Сиссоко ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлээ.

Буу зэбсэг хурааха талаар бүхэдэлхэйн конференци зарлаха тухай Советскэ Союзай дурадхал олондо һайшаагданхай. Энэнь уласхоорондын шахардуу байдал һуларуулха, бүхы дэлхэйн арадуудай аюулгүй байдал хангаха хэрэгтэ шиидхэхы туһа хүргэжэ шадаха байна гээд Ф. Сиссоко тэмдэглэбэ.

Эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй Москвада болоһон бүхэдэлхэйн конгресс эб найрамдалай ба дэбжэлтын түлөө арадуудай тэмсэлые саашадань хүгжөөлгын шухала шата болоно гээд Ф. Сиссоко хэлэбэ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев энэ конгресс дээрэ үгэ хэлэхэдээ, эб найрамдалай түлөө бүгэдэ арадай хүдэлөөнэй зорилгонуудые гүнзэгыгөөр найруулан табяа һэн.

ВАШИНГТОН

Бэлэдхэл амжалтатайгаар хэгдэнэ

ТАСС

«Союз», «Аполлон» гэжэ замбуулинай онгосонуудай ерэхэ жэлдэ хараалагдажа байһан хамтын ниидэлгэдэ бэлэдхэл хэлгын үшөө нэгэ шухала шата үнгэрбэ. Замбуулинай онгосонуудай экипажнуудай хамтын ээлжээтэ һорилго Хьюстондэ (Техас штат) боложо дүүрээ.

«Хамтын ниидэлгэдэ бэлэдхэл хэхэ программа бэелүүлхэ замдаа шухала алхам хэбэбди, — гэжэ американ астронавтнуудай бүлэгые хүтэлбэрилэгшэ бригадна генерал Стаффорд замбуулинай жолоодогдодог онгосонуудай түбтэ үнгэргэгдэһэн пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ. — Совет ба американ космонавтнууд ниитэ нэгэн экипаж шэнгеэр түрүүшынхеэ хүдэлһэн байна. Түйлаһан амжалтануудаараа сэдьхэлээ ханабабди. Ниидэлгэдэ бэлэдхэл хэлгэ саашадаа амжалтатайгаар үргэлжэлүүлэгдэхэ гээд найдаха бүхы үндэһэ баримтанууд бии».

ПНОМПЕНЬ

Патриодууд добтолно

ТАСС

Удонг шадар шэбээлһэн дайсанай сэрэгүүдтэ эсэргүү ябуулгануудаа Камбоджын Сүлөөлэлгын хүсэнүүд улам үргэдхэжэ байна. Кампонглуонгые буляан абаһанай һүүлээр Пномпеньһээ хойгуур 40 километртэ байдаг Лонгведтэ хүреэлэгдэһэн Лон Нолой сэрэгүүдэй бэхилэлгэнүүдтэ ходо добтолбо.

Камбоджын ниислэл хотоһоо урдуурхи 30-дахи харгы шадар, Бассак мүрэниие зүбшуулан шанга тулалдаанууд боложо үргэлжэлһөөр. Апрелиин 23-най һүни Сүлөөлэлгын хүсэнүүд Кохкрабей, Позани гэжэ һуурин тосхонуудые дайсанһаа буляан абаһан байна. Эндэ болоһон тулалдаанай үеэр Лон Нолой сэрэгүүд ехэ гээлтэ хоролтодо ороо.

АМСТЕРДАМ. Электрическэ двигательтэй энэ багахан машинанууд Голландиин түб хотын үйлсэнүүдтэ олошоронхой. Гаргаша багатай, ябадал һайнтай байһаараа энэ машинанууд олоной анхарал татана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ машинанууд.

АНЕФО—ТАСС-ай фото.

ИСЛАМАБАД

Эрид буруушаалга

ТАСС

Диего-Гарсия гэжэ арал дээрэ сэрэгэй ехэ бааза байгуулха тухай пентагоной түсэбүүдые Пакистанай Национальна арадай партиин хүдэлмэришэ комитет эрид буруушааба. Энэ бааза байгуулга Индиин далай дээрэ шахардуу байдал тогтоохо гэһэн удхатай гэжэ комитедэй тогтоол дотор хэлэгдэнэ. Индиин гадаа далайе амгалан байдалай зоно болгохо шухала гээд хүдэлмэришэ комитет нэгэн һаналтайгаар мэдүүлээ.

МЕХИКЭ

СОВЕТ КИНЕМАТОГРАФИСТНУУД МЕКСИКЭДЭ

ТАСС

СССР-эй Кинематографистнуудай холбооной правлениин секретарь Г. Б. Марьямов, Ташкентын документальна фильмүүдые буулгадаг студиин директор, СССР-эй арадай артист, кинорежиссер Малик Каюмов гэгшэдһээ бүридэһэн Совет кинематографистнуудай делегацитай Мексикын национальна фильмүүдэй жасын директор Родольфо Эчеверрия уулзаа.

Кинокартинануудые хамтаараа буулгаха, фильмүүдээ андалдан абалсаха тухай асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ. Тодорхойлон хэлэхэдэ, байгша оной майн 20-һоо 30 болотор Ташкентдэ үнгэргэгдэхэ Ази, Африкын оронуудай уласхоорондын III кинофестивальда Мексикэдэ хабаадаха юм.

ГААГА

Арадай ажахыень һэргээхын түлөө

ТАСС

Арадай ажахыгаа һэргээхынь тула Вьетнамай Демократическа Республикада 15 миллион гульден үгэхэ гэһэн шиидхэбэри Голландиин правительство абаба.

ДРВ-дэ туһа хүргэхэ тодорхой программа хараалхын тула уласхоорондын харилсаанай асуудалнуудаар МИД-эй генеральна директорэй орлогшо М. Рюттен түрүүтэй Голландиин делегаци Ханой ошохоёо мордоо.

Уласхоорондын шэнжэлэл

ХОЁР АРАДАЙ АША ТУҺАДА

Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэдэй, Японой премьер-министрэй Москвада хэһэн хөөрэлдөөнүүдэй үеэр Совет-япон хамтын мэдүүлгэдэ гар табигдаһанһаа хойшо хахад жэлһээ халта үлүү саг үнгэрөө. Тодорхойлон хэлэбэл, «экономическа харилсаагаа саашадань хүгжөөжэ, Сибириин байгаалиин нөөсэ баялигуудые шэнжэлэн ашаглаха асуудалаар хоёр тала үгээ ойлголсобо» гэжэ тэрээн дотор хэлэгдээ һэн. Тиин хоёр ороной хүтэлбэрилэгшэдэй Москвада хэһэн хөөрэлдөөнүүдэй түрүүшын дүн иимэ: Урда Яхадтахи кокслогдодог шулуу нүүрһэнэй баялигуудые малтан абаха, Яхадай байгаалиин газ промышленна аргаар ашаглаха, Алас-Дурна зүгэй ой модоной нөөсэ баялигуудые хэрэглэхын тула Японой 1050 миллион долларой хэмжээтэй удаан болзорой урьһаламжа Советскэ Союзда үгэхэ тухай правительстванууд хоорондын протоколдо апрелиин 22-то Токиодо гар табигдаһан байна.

Энэ документдэ гар табилгые Советскэ Союзай, мүн Японой арад зон сэдьхэлээ ехээр ханан угтаа. Дээрэ дурдагдаһан гурбан проектые бодото дээрэнь бэелүүлгэ хоёр ороной хоорондын худалдаа наймаа улам үргэдхэхэ байха. 20 жэлэй турша соо Урда Яхадай шулуу нүүрһые Япондо эльгээлгэ 4 миллиард шахуу долларой сэнтэй болохо байна. Энэнь манай ороной абаһан урьһаламжаяа бусаахаһаа гадна, совет арадай ажахые хүгжөөхэдэ шухала эд бараа Японһоо худалдан абаха арга олгохо. Нүгөө талаһаань абажа харахада, эдэ проектнүүдые бэелүүлһэнэй үндэһөөр, манай оронтой хэдэг худалдаа наймаагаа Япон улам үргэдхэхэ. Советскэ Союзһаа абта... түүхэй эдээр өөрынгөө хэрэглэмжэ ха... гаха байна.

Сахалин арал дээрэхи нефть ба ... гаалиин газ шэнжэлэн ашаглаха, Зү... Сибирьтэ целлюлозой комбинат бари... Тюмениин нефтиие Японда дамжуул... гэхэ мэтэ ехэ ехэ проектнүүдые б... лүүлхын тула харилсаа холбоогоо ул... үргэдхэхэ тухай шэнэ хөөрэлдөөн... хэгдэхэ болоно.

Энэ документ арад зонойнгоо а... туһада хоёр ороной хоорондохи эко... мическа харилсаа хүгжөөхэ үндэһэ һу... ри табиха байха гэжэ Японой экспо... но-импортнэ банкын президент С. Су... та протоколдо гар табиха үедөө ... дүүлбэ. Гэбэшье эдэ проектнүүд, ... сал экономическа талаараа ехэ уд... шанартай бэшэ юм. Эдэниие бодото д... рэнь бэелүүлгэ хоёр ороной харилс... холбоо, манай арадуудай хоорондо... хани барисаа бэхижүүлхэ, бүхы дэлх... дээрэ эб найрамдал хангаха үндэһэ һу... ри табиха политическэ удха шанарт... юм гэжэ Японой, гүрэнэй энэ банк... президент тэмдэглээ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секре... тарь Л. И. Брежнев Японой хүтэлб... рилхы партиин мэдээжэ ажал ябуула... ша Х. Исидзтэй һаяхан Кремль д... уулзажа хөөрэлдэхэдөө, хоёр ороно... арадуудай аша туһада, Азида ба бү... дэлхэй дээрэ эб найрамдал, аюулгү... байдал бэхижүүлгын аша туһада Япо... той хани хүршэ ёһоной харилсаага... али алинда ашатай туһатай холбоо б... рисаагаа хүгжөөхэ гэжэ Советскэ Сою... хэлбэришэгүй оролдоно гээд мэдүүлһэ... байна.

ПОРТУГАЛИДА УРБАЛТА БОЛОБО

Эдэ үдэрнүүдтэ Португалиин хуби заяанда эрид хубилалта боложо байна гээд Лиссабонһоо абтаһан мэдээсэлнүүд элирхэйлэн гэршэлнэ. Мүнөө орон дотор болоһон хубилалтанууд аяар 20-ёод онуудай һүүл багһаа эхитэй эгээн лэ хархис муухай засаг захиргаанай һандаран һалажа байһые элирүүлнэ.

М. Каэтанугай правительствые буһалгааһан сэрэгүүдэй дары түргөөр унагааһан баримта уласхоорондын шэнжэлэгшэдые гайхуулбагүй. Иимэ хархис муухай, колониальна ээрхэг түримхэй засаг захиргаан яагаад иимэ удаан саг соо зонхилжо байгаа гээшэб гэжэ гайхахаар байна. Үнэхөөрөөшье энэ багахан гүрэнэй (8,7 миллион хүн зонтой) зонхилхы тушаалтад Африка түбидэ колониальна асари ехэ импери мэдэлдээ байлгаа бшуу. Гэхэ зуура, энэмнай Европодо эгээн лэ үгытэй ядуу, гээгдэнги тулюур гүрэнүүдэй нэгэн юм.

Португалиин колонизаторнуудай «амжалтань» нюуса юуб гэбэл, нэн түрүүн Африкын бууралшагүй хүсэл зоригтой арад зондо эсэргүү дай үүдхэхэдэ. Португали (тэрэ НАТО-гой гэшүүн) Хойто-Атлантиин бүлэглэлэй зүгһөө эдэбхитэйгээр тухиран дэмжэгдэнэ. НАТО-һоо зэбсэг хэрэгсэлнүүдые абахадаа, Португалиин зонхилхы тушаалтад оронойнгоо газар дээрэ американ баазануудые бии болгохоор зүбшөөһэн байгаа. Колониальна ээрхэг түримхэй ябуулгануудые үүдхэхын тула жэлдээ ороной национальна олзо доходой 40 процентнь гаргашалагдадаг байна.

Зэбсэг хэрэгсэлнүүдэй хүсөөр колониальна импери барихань хүшэр бэрхэтэй, гарза ехэтэй гэжэ үдэр хоногуудай үнгэрхэ тума ойлгогдодог болоһон байна. Африка түбидэ хардалга мүрдэлгэнүүдые хэһэн сэрэгэй тушаалтад энээниие бүри ойлгоһон байха юм. Генштабай начальник байһан генерал Антонию ди Спинола байгша оной эхиндэ ном хэблүүлэн гаргуулхадаа, Африкада Португалиин бэелүүлдэг политика хаража үзэхые, ямаршье үрэгүй дайнһаа арсахые дурадхаһан байгаа. Тиихэдэнь премьер-министр Каэтану Спинолые т... шаалһаань буулгаад, тэрэнэй тала б... риһан олон хүнүүдые барижа хаагаа һэ... Энээниинь буруушаажа, Португали... армиин хэдэн подразделенинууд прав... тельствада эсэргүү үймөө март һары... тэн багта хэбэшье, урагшагүйдэһэн юм. Энэнь хойшолуулһан ушар байгаа гэж... мүнөөнэй үйлэ хэрэгүүд элирхэйлэ... гэршэлнэ. Мүнөө генерал Спинолы... тала баригшад орон дотор засагаа гарт... абаба. Тэрэ саг зурын правительство... Ороноо абарха национальна соведы... толгойлно.

«Португалида болоһон урбалтын ша... тагаанинь гансал Лиссабоной коло... ниальна политикын буруу һурэһэ... ушар бэшэ юм. Үни холоһоо хойш... арад зон энэ засаг захиргаанда дура... гутанхай. Юуб гэбэл, тэрэ Португали... арад зониие айхабтар хүндэ хүшэр... үгытэй, тулюур байдалтай болгоһо... байна. Португалиин коммунистнууда... баатарлиг партиин хүтэлбэри доро хү... дэлмэришэн анги удаан саг соо, үсэ... шангаар тэмсэл хээ. Каэтанугай пра... вительствын унагаагдахын урда т... Португалиин ниислэлэй промышленна... районуудта хүдэлмэришэдэй демонстра... цинууд боложо, хархис захиргаанд... эсэргүүгээр тэмсэхые уряалһан байга... гэжэ Лиссабонһоо абтаһан богонихо... мэдээсэлнүүд дотор хэлэгдэнэ.

Засагаа гартаа абаһан офицернүүдэ... саашанхи алхам, хэрэгүүд тухай мүнө... хэлэхэ гээшэ үшөөл эртэ юм ааб даа... Тиигэбэшье генерал ди Спинола оро... ноо абарха национальна соведэй үмэн... һөө телевиденеэр үгэ хэлэхэдээ, оро... доторoo гол эрхэ сүлөө һэргээхэ, по... литическэ партинуудые эмхидхэн бай... гуулха, Национальна суглаанай бүгэд... ниитын һунгалта үнгэргэхэ хараа бо... долтой байһан тухайдаа соносхоо. По... литическэ үзэл бодолойнгоо түлөө түр... мэдэ хаагдаһан бүхы хүнүүдые дары... сүлөөлхэ тухай, Португалиин харуулы... тарааха тухай тэрэ мүн лэ мэдээсэһэн байна.

А. БИРЮКОВ,
В. ГОНЧАРОВ,
(ТАСС).

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: ВЛКСМ-эй XVII съездын делегадуудай Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедтэ хандаһан Хандалга, ВЛКСМ-эй XVII съездын баяр ёһололой суглаан дээрэһээ.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Ажал ябуулгын үргэн арга боломжонууд» — И. Черняковой статья. «Габшагай барилгын нобшо хүдэлмэри» В. Бадмаевай статья.

Гурбадахи хуудаһанда: «Агууехэ Ленинэй нэрээр» — (түгэсхэл). Арадай этигэл найдабарида хүртэгшэд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Элдэб һонин. Хилын саанаһаа.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММ...

«Орбита» 14.35 — «Т... дэг» — һурагшадта зор... лагдаһан дамжуула... ВЛКСМ-эй XVII съездын ... легадуудтай уулзалга (ү... тэ). 15.05 — Һүүлэй ... нин. 15.15—Концерт. 15... — Забһарлалга. 15.50 ... Үхибүүдтэ — «Это я!» ... документальна фильм (ү... тэ). 16.00 — 17.45 — ... һарлалга.

Улаан-Үдэ. 17.45 — Д... жуулгын программа. 17... — «Горн» -- һурагшад... зорюулагдаһан програм... 18.25 — Телевизионно ... нин. 19.00 — Ажалшад... һаналаа нэгэдэлгын ул... хоорондын үдэр — Майн ... гэндэ зорюулагдаһан Ула... Үдын ажалшадай түлөө... шэдэй баярай суглаан. ... ряадай гүрэнэй Ленинэй ... дентс оперо ба балет... театрһаа дамжуулга хэгд...

«Орбита» 20.00 — ... оромнай майн урда т... Майн урда тээхи социа... мүрысөөндэ илагшад ... жуулгада хабаадаха. 20.45... Совет дуунуудай конце... 21.00—Забһарлалга. 21... «Хуушан хэрэм» — теле... зионно уран һайха... фильм. (6-дахи, 7-дохи се... — «Далай шадархи хо... (үнгэтэ). 23.20 — «Дэлх... арадуудай оюун бэлиг» (ү... гэтэ). 24.00 — Время» ... мэдээсэлэй программа.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай газетын хүдөө бэшэгшэ Аюша Жап... Доноевой хайрата эжы

Жигмит ДОНОЕВАГАЙ

хүндөөр үбшэлөөд, наһа бараһантай дашарамдуулан, «Б... ряад үнэнэй» коллектив гэр бүлынхидтэнь гүн... шаналалаа мэдүүлнэ.

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-04459. Заказ № 00...